

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD
Nr. 9
Kovo-March 1, 1956
Cleveland, Ohio

Balionių atgarsis Jungtinėse Tautose

Sovietiniai satelitai nepagalėjo nei popieriaus, nei laiko. Ypač komunistinės Čekoslovakijos daug prirašyta laiške Jungtinių Tautų Gen. Sekretoriui, skundžiantis dėl oro balionų. Bet ir juokingiausia, kad ir komunistinė Kinija protestuoja. Juk pastarosios Laisvosios Europos organizacijos skleidžiama spauda nepasiekia. Bet ir ji laiko vieną ir tą patį bloką. Ir jos laiškas ateina kartu su europiniais satelitais, turbūt, tik tam, kad būtų "daugiau triukšmo".

Tuose laiškuose kol kas dar tik skundžiamasi ir pasakojama apie balionų daromą žalą civiliinei aviacijai, bet tuo tarpu dar nesiūloma imtis kokios nors akcijos. Žodžiu, tai tik atkreipimas dėmesio, o šitai gali pasekti vėliau jau formalus reikalavimas JT tą klausimą svarstyti.

Propagandiniai balionai

Ta proga atsimitina, kad tas propagandinių balionų klausimas jau nesyk JT buvo keliamas. Čekoslovakija ir Lenkija nesyk yra puolusios JAV už tą Laisvosios Europos organizacijos darbą, bet tada buvo kalba tik apie ideologinę žalą. Šiuo metu gi, kaip jau matyti, komunistai reikalauja imti kitos pusės, būtent, jie sako, kad tai sudaro pavojų jų lėktuvams.

Kaip ten tikrumoje yra, sunku žinoti, bet Laisvoji Europa tvirtina, kad jos leidžiamieji balionai nėra pavojingi. Spaudoje ir kitomis progomis Amerikos visuomenė ir svetimiesiems buvo aiškinama detalai, kaip tie balionai pakyla ir kaip nėra kenksmingi jokiems lėktuvams, pabrėžiant, jog, jei kenksmingi, (ir tai neabejotina), tai ideologiškai. Tie balionai, kaip žinia, kiekvienas už geležinės uždangos neša apie 3 kg. propagandinių lapelių su laisvojo pasaulio žiniomis.

Oro tyrimo balionai

Bet ne tik dėl šių balionų sovietai kelia triukšmą. Kitos rūšies balionai yra leidžiami JAV oro pajėgų meteorologijos punktu, kurie atlieka stratosferos tyrimus. Dėl šių balionų, valstybės sekretorius Dulles, kaip žinia, jau patvarkė ir taip švelniai Washingtono teisinosi, kad daugelis svetimtaučių JT būstinėje ima įtartina žiūrėti amerikoniškoj pusėn.

Parafrazuojant sekretorių, jo paaiškinimas buvo toks: jeigu jūs nesutinkate, tai mes ir nesiskame.

Ir tuojau buvo duotas įsakymas oro pajėgoms tų balionų nusiųsti. Nors dar vis kartais spaudoje pasitaiko pranešimų, kad tai vienur, tai kitur koks nors balionas prasimušė į sovietų oro erdvę, bet jau žinoma, kad oficialiai jie sustabdyti. Tai tie patys JAV armijos balionai, apie kuriuos sovietai Maskvoje prirašė visokių pasakų, rodė juos užsienių spaudos atstovams ir siūlė atvežti net ir į JAV parodyti.

Ar bus corpus delicti?

Jungtinėse Tautose esančių įpratimu, galima būtų tikėtis, kad sovietai, jei skystųsi dėl tų balionų, turėtų jų pristatyti ir į posėdžių salę, kaip kaltinamąją medžiagą — corpus delicti. Juk JAV atstovas nesyk yra rodes viešai sovietiškos firmos šautu-

S. NARKELIONAITIS

vus, Korėjoje atimtus iš komunistų.

Tai būtų viena pusė — sovietiškoji. Bet JAV, sakoma, turi ir savo tiesą. Tik tuo tarpu ji jos neatskleidžia, o jau spėjo tiek daug skiedrų prikristi iš sovietiškosios adatos. Iš JAV šaltinių buvo pranešta, kad ir Amerika turi pagavusi sovietiško oro balionų. Jų esama arti penkiadešimt ir jie esą netolimojo skridimo meteorologiniams tyrinėjimui. Bet JAV atstovai tų balionų kol kas dar niekam nerodė, ir sako, kad parodytų tik tuo atveju, jei sovietai kreiptųsi į JT, prašydami intervencijos.

Kas gi gali žinoti, katrie tų balionų režią komunistams labiausiai. Bet didžiulia bent galvoja, kad tie propagandiniai yra jiems skaudžiausi, ir todėl, esą, negalėdami nuo jų atsiginti, jie dabar išsina ir prieš meteorologinius, ir bendrai sukuria tą mitą apie kenkimą lėktuvams.

Kaip aukštai galima siekti?

Dėl propagandinių balionų JAV vyriausybė plaukasi ranka. Ji atmetė visus satelitų protestus. Sako, tai ne mūsų žinioje, tai privati organizacija. Ji daro ir svarbų, kad nepažeidžia JAV įstatymų. Žinoma, kad Laisvosios Europos komitetas nepažeidžia JAV įstatymų. Kaip jis pats tvirtina ir kiti tai žino, jis dar stiprina JAV politiką, skleidžia demokratiją už geležinės uždangos. Bet Laisvosios Europos komitetas dirba Vakarų Vokietijos teritorijoje. Pasirodo, tenai jis turi net ir sutartį su Bonnos vyriausybe, kad jis nedarys nieko, kas priešintųsi Bonnos vyriausybės politikai. Vadinasi, komitetas dirba su pilna Vak. Vokietijos valdžios žinia ir pritarimu.

Šitaip reikalai atrodo dabar. Jungtinėse Tautose betgi galvotiama pagal tarptautinius įstaty-

mus. Paliekant nuošalyje, kad tie propagandiniai balionai turi gerus tikslus, vis dėlto čia sakoma, kad pagal tarptautines konvencijas oro erdvė virš valstybės priklauso tai valstybei, nesvarbu, kaip aukštai sieksi. Todėl ir vienokių ar kitokių balionų leidimas, jei toji valstybė priešinasi, pažeidžia jos neutralumą ir yra priešingas Paryžiaus (1919), Havanos (1928) ir Chicagos (1944) oro navigacijos konvencijoms.

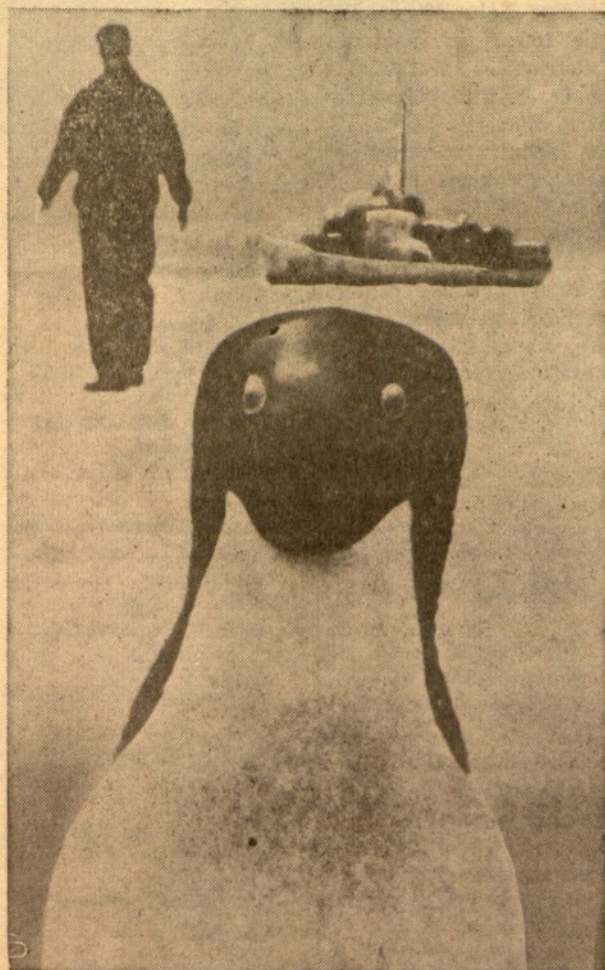
Tai, žinoma, tik vienos pusės aiškinimas. Kaip atrodytų abipusis reikalas, paaiškėtų tik tada, kai toks skundas atsirastų tarptautiniame forume. O tuo tarpu Laisvosios Europos komitetas savo balionus leidžia kaip tebeleidęs su laisvės žiniomis pavergtiesiems. Ir gero jam vėjo!

IŠ 10,000 TIK VIENAS PASISTATĖ NAMELIUKĄ

Per pastaruosius penkerius metus Lietuvos miestų darbininkai ir tarnautojai esą pasistatė 3,860 individualinių gyvenamųjų, kurių bendras plotas esąs 193,000 kvadratinį metrą (A. Sniečkaus pranešimas LKP suvažiavime).

Vidutinis tokio namo plotas — tik 50 kvadr. metrų, arba 538 kvadr. pėdos. Tokiam plote gali išsistoti du nedideli kambariai ir dar mažesnė virtuvė: kuklus butukas dviejų asmenų šeimai.

Profesinių Sąjungų narių skaičius Lietuvoje dabar nurodomas 450,000. Taigi apie tiek ar kiek daugiau Lietuvoje yra pramonės, prekybos, transporto darbininkų ir įvairių įstaigų tarnautojų. Jei per penkerius metus tik 3,860 iš jų tegalėjo pasistatyti tokius mažiukus namukus, tai tas reiškia, kas kas metai tai padaryti sugebėjo tik maždaug vienas iš 10,000 darbininkų ir tarnautojų. (LNA)

Antarktikoj įsikūrusi JAV ekspedicija, be sunkių tyrinėjimo darbų, susiranda ir malonumą. Vienam ekspedicijos nariui prieš aparatą pozuoja pingvinas. Tolumoje ekspedicijos ledlaužis.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

Per vienuoliką dabartinės rusiškos okupacijos metų Lietuvoje rusų kalba dar toli neįsisąlėjo tiek, kiek rusams būtų pageidaujama. Vilniaus Pedagoginio instituto rusų kalbos dėstytoja E. Fuks (Tarybinis Mokytojas, 1956 m. Nr. 2) atskleidžia tiesiog sunkiai įtikimų faktų:

"...apie trečdalis (vidurinių mokyklų baigiamųjų klasių) mokinių blogai rašo, silpnai kalba kartais net nesupranta rusų kalbos..."

"Daugelis (pradinių mokyklų mokytojų) iš esmės nemoka rusų kalbos tiek, kad galėtų ją dėstyti. Deja, ir V-VII klasėse dar labai daug neraštingų rusų kalbos mokytojų..."

"...daug mokytojų (kad ir mokančių rusų kalbą) nežino rusų kalbos dėstyti lietuvių mokyklose specifikos..."

Cituojama ištisą eilę pavyzdžių, kaip rusiškai rašo vyresniųjų klasių mokiniai. Iš tų pavyzdžių matyti, kad rusiškuose mokinių sakiniuose ryškiai tebėra lietuviško mąstymo struktūra (diena jiems ir rusiškai moteriškos giminės, o šuo vyriškos). Kaip vieną iš tos nesėkmės priežasčių, E. Fuks nurodo stoką žadinimo meilės rusų kalbai:

"...dažnai rusų kalbos pamokose galima užmigtį iš nuobodulio!"

"Yra netgi tokių mokyklų vadovų, kurie rusų kalbą laiko ant-raiuliu dalyku, kurie nemato reikalo lankyti (kontroliuoti) rusų kalbos pamokas, teisingai, kad, esą, jie patys ją blogai moka. Yra netgi tokių direktorių ir mokytojų dalies vedėjų, kurie klausimą, kad mokiniams būtų sumažinti reikalavimai iš rusų kalbos, jie nepatenkinti dėl blogų pažymių iš rusų kalbos, kuriuos kartais visai pagrįstai paraisa jaunieji mokytojai."

"Negalima nuslėpti, kad daugelis baigusiu mūsų (Pedagoginio instituto rusų kalbos ir literatūros) fakultetą nemoka rusų kalbos tiek, kiek reikalinga mokytoju."

Tik nepasako E. Fuks kodėl iš tikrųjų mokiniai nekenčia rusų kalbos.

*

Ne vien būsimoji Kauno hidroelektrinė, bet ir visos stambesnės elektrinės bei kiti energijos šaltiniai, per "Lietuvos rajoninę energetikos ūkio valdybą", priklauso ne vietiniams, o sovietiniams centro organams. Iš vilniškių ministerijų kompetencijos yra išimti durpynai, malūnai, visi trys cukraus fabrikai, žemės ūkio mašinų remonto dirbtuvės ir visi stambesnieji fabrikai.

Turbinių gamykla "Pergalė" (buv. Tilmano fabr. vietoj, Kaune) priklauso maskvinei Sunkiųjų mašinų gamybos ministerijai. Naujosios Vilnios "Žalgirio" staklių gamykla — Staklių gamybos ir įrankių pramonės ministerijai, o Dažymo aparatų gamykla — Statybų mašinų ir kelių mašinų gamybos m-jai. Šiaulių dviračių fabrikas — Automobilų Pramonės m-jai. Akmenės cemento gamykla ir Lentvario sanitarinių-technikinių dirbinių gamykla — Maskvos Statybinių medžiagų pramonės ministerijai (nors tokio paties vardo ministerija yra ir Vilniuje).

Centrinėms ministerijoms priklauso ir Kauno "Neries" liejykla, Vilniaus "Elfa" (elektrotechnikos fabrikas), Vilniaus Elektros skaitiklių gamykla, Platau vartojimo elektrotechnikos reik-

menų gamykla, Klaipėdos laivų remonto įmonė, Klaipėdos superfosfato gamykla "Artojas" ir kt.

1955 m. gruodžio 1 d. Maskvoje išleistas dekretas dėl žemės ūkio Lietuvoje nustatė didelius reikalavimus. Jiems įvykdyti "mobilizuojamos jėgos ir lėšos", anot Sniečkaus pareiškimo Maskvoje. Tačiau žemės ūkio nesėkmės pateisinti Sniečkus nurodė ir kitų kaltininkų, ne vien tik sau kaltę prisiėmė. Vienas iš kaltininkų — oras, kuris Lietuvoje iš eilės dvejus metus buvęs žemės ūkiui nepalankus. Kiti kaltininkai — maskvinės žemės ūkio ir sovchozų ministerijos, kurių pareigūnai ne tik patys silpnai teisingilindavę į Lietuvos žemės ūkio ypatumus, bet mažai teklusydamę ir vietinių pareigūnų balso...

Minėtasis dekretas tarp ko kita reikalauja dar žiegną išvežti į laukus tam tikrus kiekius gyvulinių trąšų ir durpių. Lėšos tam skiriamos iš valstybės biudžeto. Trąšas vežti turi MTS traktoriai, kuriems už tai reiks mokėti. Valstybė siūlo pagalbą, tai yra apmokėti trąšų išvežimo išlaidas, tačiau kolūkiai paskui pusę tų išlaidų turės valdžiai atmokėti.

Bet lyg tyčia vėl įsikio nepalankus oras: kilo toki nematyti šalčiai ir pūgos, kad vargu kas gali ir pagaltoti apie mėšlo vežimą į laukus. Tas žieminis mėšlavėžtis — pačioje Maskvoje suplanuota priemonė Lietuvos žemės ūkiui pakelti — jau dabar yra toli atsilikęs nuo nustatytų terminų.

Nidos ir Juodkrantės vasarvietės esančios vis dar neatstatytos, — LKP suvažiavime pažymėjo sveikatos apsaugos ministras B. Penkauskas.

VISAM PASAULY

JAV lankosi Italijos prezidentas Gronchi, kuriam pagrįstai primetamas pataikavimas komunistams arba mažų mažiausia nesusigaudymas savose pareigose. Spauda domisi, ar jam Washingtono bus įkvėpta aiškesnė laikysena, ar ir po vizito pasiliks klaidžiojimuose. Gronchi yra krikščionių demokratų veikėjas, turįs savo partijos didelę opoziciją. JAV ir Kanadoje išbus 16 dienų.

Maskvoje į Komunistų Partijos centralinį komitetą rinkti visi buvę 11 narių. Į prezidiumą išrinktas marš. Žukovas, kuriam dabar laikraštininkai priskiria patį aukščiausią postą. Kaip iš tikrųjų bus — laikas parodys. Niekas nenori tikėti, kad tariaama kolektyvinė valdžia išsilaikys. Atskiras vienas, kuris užsimanys kitus sunaikinti.

Didž. Britanijos kolonijų ministeris Alan Lennox-Boyd vyksta į Kipro salą ieškoti sprendimo. Kipro saloje išvystytas graikų judėjimas sprogdina ne tik Anglijos, bet ir visų vakarinių sąjungininkų planus.

Arabų kraštų vadai ateinantį mėnesį susirinksią svarstyti savųjų reikalų.

Italija ir JAV susitarė, kad italai Amerikoje pirsks už penkis milijonus dolerių įvairių žemės ūkio produktų. Už prekes mokės liromis.

Vakarų Vokietijos liberalams suskilus, atsirado nemažai pavojai K. Adenauerio vyriausybei. Kadangi vicekoncleris Bluecker pasiliko su Adenaueriu, manoma, kad ir didžiulia liberalų pasiduos jo įtakai.

Šiaurės Irane vykdydas sukilimas vyriausybės kariuomenės palaužtas. Buvo užmušta virš 100 sukilėlių. Kovos su sukilėliais tęsiasi beveik mėnesį laiko.

Vyno krašte — Reino slėny, Vokietijoje, prie garsaus vyno miestelio Lorch, šią žiemą tokie, per šimtmečius nepasikartoją vaizdai. Dideli šalčiai ir gausus sniegas, neabejotinai bus pakenkęs ir būsiamam vynuogynų derliui.

NEPAPRASTI ŠALČIAI LIETUVOJE

Šių metų žiema Lietuvoje pasižymi nepaprastais kraštutinumais. Po kelių šaltesnių dienų prieš Kalėdas, nuo Kūčių dienos prasidėjo šlapdribs arba ir tikros liūtys. Išties mėnesį, iki sausio 25 dienos retą kurią dieną temperatūra buvo kritusi žemiau —4°C., o daugeliu atvejų buvo pakilusi net iki +5°C. Yra žinių, kad vakarinėse ir šiaurinėse Lietuvos dalyse net perkūnas trankėsi.

Sausio 19 d. pajūryje kilo audra. Temperatūra laikėsi aukščiau nulio dar kelias dienas (t. y., aukščiau 32°F.). Sausio 24 d.

Nuo karo šios, po Palangos didžiausios Lietuvos vasarvietės, yra išnykusios iš vasarviečių sąrašo. Kadangi ten esančios žvejų artelės vadinamos kitais vardais, tai ir tie vietovardžiai viešai beveik neminimi. Administraciniu požiūriu visa Neringa yra įjungta į Klaipėdos miesto ribas...

Dezertyravimas iš "Chruščiovo dvarų" ne tik tolesniuose Rusijos rajonuose, bet ir Lietuvoje jau viešai pripažįstamas. Pavyzdžiui, iš Kustanajaus srities atgal į Klaipėdą yra dezertyravę šie dabartiniai laikų "klaipėdiečiai": Maja Panasiuk, Genadij Aladov, Galina Timošenko...

Pažymėtina, kad visi yra gavę darbo ar šiaip "pas mamą" su-sitvarkę. Tik pasilikusieji per laikraštį piktinasi, kodėl tų bėglių niekas nevevarto ten, kur jie kartą neva savanoriškai buvo nu-vykę. (LNA)

temperatūra staiga ėmė kristi ir greit nukrito vietomis iki —24°C. Sausio 30 d. jau siekė kaitur —38°C. ar dar žemiau. Mokyklose darbas sustojo. Telefonais į provinciją lėkė įsakymai skubiai susirūpinti... gyvulių apsauga nuo šalčio.

Vasario pirmomis dienomis daug kur snigo, temperatūra laikėsi iki 27 laipsnių šalčio naktimis. Vasario 10 d. vėl krito iki —32 ir net iki —39°C. Vasario 12 dienos rytą Vilniuje buvo —30°C. Vasario 16 d. rytą jau buvo kiek atslūgę, liko tik —13°C.

Vsario 19 diena vėl pasižymėjo pūgomis, o Klaipėdoje lijdndra. Šaltis buvo vidutinis. (LNA)

PREMIJA DAR NEPASKIRTA

LRD 1955 m. premijos balsų tikrinimo komisija, sudaryta iš J. Augustytės-Vaičiūnienės, Gražinos Tulauskaitės ir Albino Valentino, savo posėdyje, įvykusiame 1956. II. 19, 1436 So. 50 Ave., Cicero, patikrinusi rado 48 balsavimo vokus. Atplėšus viršutinius vokius, sumaišyta balsavimo vokeliai, kuriuos atidarius rasta šios pasekmės: Henriko Radausko žiemos daina — 13 balsų, Leonardo Andriekaus Atviros marios — 9 balsai, Negestis — 5, Devynios baladės — 4, Aukso ruduo — 3, kitos 5 knygos gavo po 2 balsu, trys — po 1, viena kortelė rasta tuščia.

Kadangi nė viena knyga negavo reikalingos absoliutinės balsų daugumos, tai dvi knygas, gavusias daugiausia balsų, tenka per-balsuoti.

Japonijos pėstininkas šoka su parašiuotu kariniuose pratimuose. Drauge prie to paties parašiuoto leidžiasi į žemę ir reikalingos karinės priemonės.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00, in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIŠ, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00 Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimai pasibaigė. Po visą laisvąjį pasaulį išsiskirstę lietuviai padarė kiek sugebėjo, kad tų minėjimų atgarsiai prasmingiau ir giliau atsiliptų į tų kraštų valdančiuosius asmenis. Ir iš jų laisvės kovose mes susilaukume taktinių.

Tikrai didelis džiaugsmas, kad šiais metais mūsų nepriklausomybės šventė giliomis kalbomis buvo paminėta JAV Kongrese. Ten kalbėjo 16 senatorių ir virš 50 kongresmanų.

Charles A. Vanik, 21-mojo Ohio districto kongresmanas, iš Ohio, atsiuntė redakcijai visų kongrese pasakytų kalbų santraukas. Jų tarpe ir paties siuntėjo kalba. Tose kalbose pasakyta daug šiltų žodžių lietuviams ir Lietuvos laisvės reikalu. Tos kalbos yra tvirtas paliudijimas, kad laisvės byloje nesam vieni, kad atėjus laikui, turėsime į ką atsiremti ir pagalbos susilaukti. Pagaliau Kongrese atstovavo Daniel J. Flood pasiūlytoji ir vienas balsai priimtoji rezoliucija yra to minėjimo geriausias apvainikavimas. Tą rezoliuciją spausdiname atskirai.

Mus pasiekė pranešimai ir laiški ir iš kitų laisvojo pasaulio kraštų. Lietuviai, kur gyvena suteiktinai ir turi didesnių visuomeninių, kultūrinių ar meninių jėgų, minėjimus surengė ne tik sau, bet daugiausia pasirodė ir tų kraštų įtakingiesiems, kad laimėtų simpatijas ir tuo padu tulką. Bet ir ten, kur lietuviai gyvena tik mažomis sąjauklėmis, šventė nepraleista tylos.

Šiais minėjimais mes dar kartą tvirtai pasakėme: esame gyvi, laukiam teisingumo, siekiame laisvės! Padėkit mums tame didžiam mūsų darbe!

Lietuvių saskrydis Washington, rengiamas birželio mėn. 16-17 dienomis, susilaukia vis platesnio atgarsio. Nors iki saskrydžio dar 4 mėnesiai, bet jau dabar daug kas nori žinoti, kokia bus saskrydžio programa, kaip jam iš anksto reikia pasiruošti. Redakcija tik gavo Tautinės Sąjungos pranešimą, kuriame esame informuojami apie saskrydžio metu vykstančius rengimus. Ten sakoma:

Šeštadienį, birželio mėn. 16 d. numatyta:

Iškilmingas posėdis Statler viešbutyje. Saskrydžio atidarymas. Meno parodos to pat viešbučio salėse atidarymas. Po pietų nuo Statler viešbučio autobusu vykstama į Arlington kapines, pagerbti Nežinomą JAV Kareivį ir padėti vainiką ant JAV Armijos Leitenanto (žuvusio Kaune) Harris kapo. Organizuotas ekskursavimas, susipažinimas su Washingtonu. Vakare Statler viešbutyje, Presidential Ball room, banketas. Į jį pakviesiti JAV politikai, kongresmanai, senatoriai, spaudos, radijo, televizijos ir kt. sričių atstovai bei darbuotojai. Pagrindinis kalbėtojas bus atsakingas JAV pareigūnas.

Saskrydyje dalyvaujančiam jaunimui tame pat Statler viešbuty ruošiamas jaukus susipa-

žinimo vakaras su įdomia programa. Sekmadienį, birželio mėn. 17 d. numatyta:

Iškilmingos pamaldos R. Katalikų Washingtono Katedroje. Mišių metu gieda Čiurlionio ansamblis. Pamokslą sutirio pasakoti katedros Rektorių Prel. Cartright. Lankymasis Meno Parodoje. Po pietų Statler viešbutyje Čiurlionio ansamblio koncertas, diriguojant Alf. Mikulskiui. Saskrydžio uždarymas.

Toji plati programa sako, kad saskrydyje dalyvauti reikia ir jam jau dabar reikia pasiruošti. Ir svarbu, ne tik patiems dalyvauti, bet paraginti, kad ir daugumas lietuvių tą dieną Washingtonan vyktų. Ypač nesunkiai tai padaryti tiems, kurie nepertoliausia nuo Washingtono gyvena.

REDAKCIJAI

Pone Redaktoriau,

Vasario 9 d. DIRVOJE įdėtoje korespondencijoje iš Philadelphia, kurį prašyčiau artimiausiam DIRVOS numeryje atitaisyti. Tarp kitko ten sakoma:

"Sukaktuviniškai sveikino vicekonsulas A. Simutis linkėdamas ilgiausiu metų ir apgailestaudamas, kad negali sukurtyti vininko apdovanoti ordinu, kurį jis yra pilnai užsitarnavęs, jei tik būtų laisva Lietuva." Tikroviškai pasakiau, kad apgailestauju negalėdamas su sveikinimais įteikti p. Jankauskui atitinkamo ordino, kuriuo šia proga jis neabejotinai būtų apdovanotas, jei Lietuva nebūtų okupuota.

Šia pačia proga noriu pastebėti, kad pagal Lietuvos valstybės ordiną, medalių ir kitų pasižymėjimo ženklų įstatymą teisė apdovanoti ordinu priklauso išimtina Valstybės Prezidentui, kuris tik įteikimą pveda atitinkamam pareigūnui. Nustatė jusia tvarka užsienyje pasižymėjimo ženklus įteikti pveda m įgaliotam ministrui arba ir konsulariniam valdininkui. Taigi, jei būčiau pasakęs kaip korespondencijoje parašyta, būčiau parodęs norą pasisavinti išimti-

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Residencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Seštadienį tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofico EVergrade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

KAS ir KUR

• PLB Italijos krašto valdyba pradėjo leisti informacinį biuletinį lietuvių kalba Italijoje gyvenantiems lietuviams. Pirmas numeris yra kruopščiai ir gražiai estetiškai paruoštas, turi 8 psl. Jame sudėta nemaža žinių ir informacijų, skirtų Italijos lietuviams.

• Prof. K. Regelis prieš keleris metus baigė rašyti vokiškai Lietuvos augalų geografijos apžvalgą. Rankraštis turi apie 200 psl. Veikalą žada išleisti Zuericho Geobotanikos institutas, tik pareikalavo autorių jį pusiau su Trumpinti. Prof. K. Regelis norėtų, kad leidinys galėtų būti išleistas visos apimtys, bet tam reikia leidykliui garantuoti, kad bus išpirktas nustatytas egzempliorių skaičius. Prof. K. Regelis, kuris šiuo metu dirba ir gyvena Graze, Austrijoje, pradėjo tvarkyti savo stambi biblioteką. Joje turi daug lituanistikos leidinių. Žymią dalį savo straipsnių apie Lietuvą įvairiomis kalbomis atspaudų žada parduoti Baltų Institutui Vokietijoje.

nai Valstybės Prezidentui priklausančią teisę. Su geriausiais linkėjimais ir tikra pagarba

A. Simutis,
Vicekonsulas

DIDŽIAI GERB. "STUDENTŲ ŽODŽIO" REDAKCIJAI,

Liet. Studentų "Santaros" įvykusio suvažiavimo 1955 m. gruodžio 30-31 d. New Yorke aprašyme, užvardintam "Iš Santaros suvažiavimo" (Studentų žodis Nr. 43) padaryta klaida.

Sąmoningai ar kieno suklaidintas C. M. sako: Dalyviams pranešamos dvi malonios staigmenos — Clevelande įsteigta Santaros skyrius, o suvažiavimo vaišių išlaidas padengia New Yorko Tautinio Sąjūdžio nariai.

Kaip ALT S-gos pirmojo skyriaus, šių išlaidų dalį iš skyriaus kasos išmokėjęs, esu įpareigojęs šią klaidingą informaciją patikslinti:

Suvažiavimo vaišių išlaidas padengė ne New Yorko Lietuvių Tautinio Sąjūdžio nariai, o Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmasis skyrius New Yorke — 32.82 dol. ir Amerikos Liet. Tautinės Sąjungos vienuoliktasis skyrius New Yorke — 20 dol.

Su pagarba
K. Krulikas,
ALT S-gos Pirmojo Skyriaus kasininkas

Studentų žodžio red. pastaba: Apgailestaujame, kad minimame reportaže korespondentas pasiklydo pavadinimuose, nors pats dalyvavo vaišėse. Tikimės, kad mūsų studentiškas neapdairumas bus pateisintas. Buvę ar nebuvę dar syki norime išreikšti padėką ALTS skyriams už Santaros saskrydžio malonią paramą.

GARANTUOTI SIUNTINIAI!

Lietuvoje ir į Pabaltijo kraštus, Ukrainon, Lenkijon, Rusijon greičiausiai ir pigiausiai siunčia siuntinius ši firma

J. Kamienski JANIQUE TRADING CO.

1029 Fairfield Ave. (netoli W. 11 St.)
Cleveland 13, Ohio Telef.: CHerry 1-5547

Centrinė firma yra Toronte, Ont.
835 Queen Street West, Toronte, Ont.
ir skyrčiai didesniuose miestuose, Kanadoje ir Amerikoje.
Išsiuntimo skyrius yra ir Clevelande.

Klijentų patogumui skyrčiai atidaryti:
1162 Broadway Ave., Buffalo 12, N. Y.
Telef.: FI 1272

2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Telef.: BRunswick 8-6780

Visus mokesčius ir visas išlaidas apmoka šie vietos, tat gavėjai krašte jau nieko nemoka.

Už naujas medžiagas imama tiksliai 50% vertės.
Visas siuntiniais prekes galima pasirinkti įstaigoje, kuri atidara žiekvieną dieną nuo 12 val. p. p. iki 8 val. vakaro.

tradicinės Kanados Lietuvių Dienų ruošimo datos (Labor Day savaitgalio) ir ją suruošti Windsor š. m. rugsėjo mėn. 1-3 dienomis.

Komitetas nuoširdžiai prašo visus lietuvius įsijungti į šventės sąjūdį ir minėtoms dienoms Toronto, Hamiltono, Detroito, Clevelando, o taip pat ir kitų artimesniųjų lietuvių kolonijų organizacijų nedaryti jokių parengimų bei minėjimų.

Jei paskutinėje Kanados Lietuvių Dienoje Montrealyje buvo atžymėti senosios kartos lietuviai — paminėta jų 50-ties metų įsikūrimo Kanadoje sukaktis, tai šioj bus iškelta mūsų jaunomėnė. Ta proga leidžiamam leidinyje bus eilė mūsų žinomų kultūrinių pedagogų straipsnių, skirtų jaunomėnei. Be to, bus ruošiamos sporto žaidynės, surengta dailės paroda ir koncertas.

IV-jai Kanados Lietuvių Dienai ruošti Komitetas pradeda savo pirmuosius organizavimo žingsnius, prašo tiek pavienius, tiek organizacijas prisidėti prie jų darbo sėkmingo paruošimo ir atlikimo. Mes tikime, kad kiekvienas, į kurį bus kreiptasi, mums padės ir IV-ją Kanados Lietuvių Dieną galėsime visi drauge iškilmingai Windsor atšvęsti.

Komiteto adresas: 1421 Pelisser St., Windsor, Ont. Telef. CL 6-3049.

IV-jai Kanados Lietuvių Dienai ruošti Komitetas

Isidėmėk

DIRVOS

adresą —

1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

VERTINGA ŽINIA

Turintieji-neturintieji, uolombilių, vistikie vieni kitiems galite būti naudingi, sutauksite pinigų ir turėsite draugystę.

Vaziuodami tolimesnėn kelionėn, norintieji ką pavėžinti ar, kad būtų mėt pavėžinti, užsiregistruokite pas J. Karvelį — 3322 S. Halsted Str., Chicago, Ill., tel. YArds 7-0677. Dėl sąlygų ir kitko susitarsite vėliau.

P. S. Čia pat gausite visą lietuvišką spaudą, įvairius meno kūrinius, kurie primena Lietuvą.

Jeigu norite klausyti kas dedasi Vilniuje, Romoje, Londone ar kitur, tai tokius radijo aparatus gausite pas Karvelį.

RASOMAS mašinėlės, kuriose galima rašyti lietuviškai, angliškai, vokiškai ir dar kitomis kalbomis, irgi gausite čia pat. Ir paskutinė naujiena — gautas didelis skaičius lietuviškų plokštelių apie 100 rūšių įdainuotų Kipro Petrausko, Kutkauskio, Grigaitienės, Sabaniausko, Dolskio ir kitų. Daugybė gaidų. Visus šiuos kūrinius rasite išleistame kataloge, kuris kainuoja tik 90 centų.

Dar kartą norisi priminti, kad šis registravimas, keliaujantiems galės duoti materialinės ir dvasinės naudos. Juk dažnai būna, kad vieni važiuoja traukiniu, o kiti pustuščiu automobiliu nobodžiaudami. O drauge keliaujant bus pigiau ir linksmiau visiems.

(9)

IŠTIKUS GAIŠRO NELAIMEI

Kada įsū namai arba randai tampa sunaikinti ar sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS. Jis apskaitina, ko visada reikalauja ar traukos kompanijos pirm. ne tu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.
Telef.: MAin 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 252

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigiai kainą atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams bilietus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino paukštmė	2.50
V. Minkūnas		Balys Sruoga	
Anoj pusėj ežero	1.50	Mėnuo vad. medaus	
P. Andriūšis		N. Mazalaitė	2.50
Aukso kirvis	2.50	Naktys Karališkuose	
Juozas Švaistas		L. Dovydenas	2.00
Apie laiką ir žmones	2.50	Ora pro nobis	
J. Aistis		J. Gliuda	4.00
Audra žemaičiuose	2.20	Orfėjaus medis	
VI. Andriukaitis		A. Nyka-Niliūnas	3.00
Atlaidų pavėsy	4.00	Pažemintieji ir nuskriaustieji	
P. Abelkis		F. M. Dostojevskis	2.50
Aukso ruduo	1.25	Po Tėvynės dangum	
M. Vaitkus		žodžiai vytės Nemunėlio.	
Būdas Senovės Lietuvių...	4.00	Paveikslai V. Augustino	2.00
Sim. Daukantas		Pragaro požaistės	
Būkite sveiki	2.00	V. Alantas	3.50
Dr. S. Biežis		Pirmas rūpestis	
Baltasis Vilkas	1.00	Jurgis Jankus	2.00
K. Binkis		Pietų vėjelis	
Valutis	1.50	Vytė Nemunėlis	1.64
J. J. Bačiūno leidinys		Paklydę paukščiai I	2.20
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Jurgis Jankus	
B. Stundžia		Paklydę paukščiai II	2.60
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	
Mirko Jelsiūtė		Pietų kryžiaus padangėje	
Didžioji kryžkelė	2.00	Sudarė Gaučys	4.50
B. Brazdžionis		Paskutinis Prūsų sukilėlis	
Duktė	2.40	M. Springborn	2.00
Alė Rūta		Petras Širvokas	
Daiktai ir nuorūkos	1.00	Juozas Švaistas	2.70
Leonardas Žitkevičius		Po raganos kirviu	
Don Kamiliaus mažasis pasaulis	3.50	Jurgis Jankus	1.50
Guarreschi		Pabučiavimas	
Didžiosios atgailos	3.50	J. Grušas	1.50
R. Spalis		Rytų pasakas	
Doleris iš Pittsburgho	0.80	V. Krėvė	3.00
Stepas Zobarskas		Raudoni batukai	
Eldorado	1.50	Jurgis Savickis	1.50
J. Švaistas		Sudie, pone Čipse	
Gyvačių lizdas	2.60	James Hilton	0.75
Francois Mauriac		Strėlė danguje	
Gimdytoja	1.75	Henrikas Radauskas	2.00
Gabija, literatūros metraštis	6.50	Saulės Takas	
Gintariniai vartai	2.00	Nelė Mazalaitė	3.50
N. Mazalaitė		Silakai ir vilkai	
Gyvylių ūkis	1.00	Runcė Dandieris	1.00
George Orwell		Senųjų lietuviškų knygų istorija	
Giesmė apie Gedimį	2.00	V. Biržiška, kiet. virš.	3.00
B. Sruoga ir J. Petravičius		papr. virš.	2.00
Jaunai inteligentei	1.25	Saulutė debesėlius	
V. Andriukaitis		L. Žitkevičius	1.50
Kryžkelės	3.50	Sventieji akmenys	
A. Vienuolis		Faustas Kirša	2.00
Kaimynai	2.50	Sventoji Lietuva	
J. Paukštelis		Jurgis Savickis	3.00
Kaip jie mus sušaudė	1.80	Teresė Neumanaitė	3.00
J. Petraitis		J. Burkus	
Kuprelis	2.00	Tipelis	
Ignas Šeinius		Pulgis Andriūšis (irišta)	3.00
Keliai ir kryžkelės	2.50	Trumpa diena	
Putinas		Alė Rūta	4.00
Kon - Tihi,	3.75	Tomas Nipernadis	
Kaimiečiai		August Gailit	2.50
V. S. Ryment I-II-III-IV		Tarp pelių ir vyrų	
I ir II dalis	po 3.00	John Steinback	1.25
III ir IV dalis	po 3.50	Užgesęs sniegas	
Kudrakis raštai	5.00	Aloyzas Baronas	2.50
Loreta		Ugnies pardavėjas	
Stasius Būdavas	1.80	Balys Rukša	1.00
Kregždutė I	1.50	Uzdraustas stebuklas	
Kiškučio vardinės	1.50	Stasius Būdavas	2.60
Stasys Džugus		Vanagaitis	
Lietuvos pinigai	5.00	monografija	2.00
Juozas K. Karys		Valerijono lašai	
Lietuva	2.75	Dr. S. Aliūnas	1.00
A. Bendorius		Vilnius Lietuvos gyvenime	
Laiškai žmonėms	2.00	Dr. A. Šapoka	1.50
G. Papini		Velykų pasakas	
Moters širdis	2.60	N. Butkienė	1.00
Guy de Maupassant		Vyturėliai Laukuose	
Lyrikos kraitis	5.00	Vikt. Simaitis	0.75
Medžio raiziniai	2.50	Trylikla nelaimių	
Ign. Končius		R. Spalis	1.25
Mikuckis		Vaių knygelė	
		M. Valančius	1.80
		Varpai skamba	
		Stasius Būdavas	2.50
		Žemaičių krikštai	
		P. Abelkis	2.50
		Žemaitis nepažius	
		Balys Sruoga	3.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite: DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Vasario 16 Gimnazijos pradžia

Rašo PR. KARALIUS, Cleveland, Ohio

1951 m. vasario 16 d. bombų apdaužytose Diepholzo kareivinėse, žem. Saksonijos žemėje, įvyko ypatingos krikščynos. Ne žmonių vaikelis buvo krikštijamas, o lietuviška mokslo įstaiga — gimnazija, kuriai buvo duotas Lietuvos Prisikėlimo šventės vardas, kuris kasdieną primintų mokslus einančiam jaunimui, jog teks dar vieną kartą istorijoje Vasario 16 Akto pakartoti — ir tat tebūnie testamentas visų už Lietuvą žuvusių ir kentėjusių kiekvienam išeiviui, senam, dar Lietuvos žemelės išaugintam ir jaunam — Lietuvos nė nemačiusiam.

Ag šaunias išskilmės buvo tą dieną! Erdvi, naujai išdažyta gimnazijos salė sausakimša išskilmių liudininkų. Iš Muencheno atvykę vyrai suka garsinio filmo juostą ir jamžina šį istorinį momentą. Blykčioja foto aparatai... Aukštieji svečiai sako iškilmingas kalbas.

Mūsų Tautos Patriarchas Dr. Vydūnas iškilmingiau negu bet kada perduoda jaunomenei savo didžiąją žmoniškumo idėją, kuri esanti daug tvirtesnė ir už geležinius ginklus ir kuri padėsianti tautai išlikti. Tuometinis VL/Ko pirmininkas prel. M. Krupavičius išdėstęs 16 vasario prasmę, primena jaunimui jo pareigas Lietuvai. Vokietijos Bonnos Centrinės Vyriausybės atstovas ir žem. Saksonijos vyr. atstovai reikią pasigerėjimą ir nuostabą lietuvių organizuotumui ir susipratimu ir žada visokiariopą paramą.

Jautriai sveikina Amerikos lietuvių vardu J. Valaitis. Ispūdinčiai klausosi dalyviai Didž. Bri-

tanijos majoro Liudžiaus (ten gimusio ir užaugusio) sveikinimų gražia lietuvių kalba. Išeina į kalbėtojo tribūną Maž. Lietuvos veikėjas Erdm. Simonaitis, paskui gimnazijos direktorius Dr. A. Palaitis, latvis atstovas, liet. bendruomenės apyl. pirmininkas ir galiausia gimnazijos įkūrėjų ir išlaikytojų vardu Vokiet. Liet. Bendruomenės pirmininkas inž. Pr. Zundė, kuris tarp kitko pareiškė, kad mūsų pastangos bus pateisintos jau ir tada, jeigu per metų eilę išauginsim bent vieną toki vyra, kaip Kudirka ar Basanavičius.

Po iškilmingo akto buvome nustebinti turtingos ir gražios mokinių pasirodymų programos (choro vadovas muz. Janonis per trumpą laiką suskubo paruošti chora su skambiom dainom, mokytoja Skirpstūnaitė — tautinius šokių, o p. Venclauskas ispūdingus gyvuosius paveikslus).

Skirstėmės iš šiu iškilmių laimingi ir pilni pasitikėjimo gimnazijos ateitimi. Pirmieji vargo žingsneliai jau buvo nužengti.

Dabar, po penkerių metų galime prisipažinti, kad kviesdami šimtus mokslėivių ir žadėdami jiems ne tik mokslą, bet ir visą išlaikymą nemokamai, mes neturėjome jokių piniginių išteklių, o rėmėmės vien nepalaužiamu pasitikėjimu, kad šiame žygyje nebūsim palikti likimo malonei, bet sulauksime pagalbos iš viso pasaulio lietuvių.

Šia proga tenka su dėkingumu prisiminti visus gimnazijos mokytojus ir ūkio personalą bei kitus krašto v-bos bendradarbius, kurie su nepaprasta energija lei-

dosi su mumis į šią labai rizikingą avertiūrą.

Gerą pradžią padarė VLIKas paskirdamas vienkartinę 5000 DM subsidiją. Noriai telkėsi ir Vokietijos lietuvių bendruomenės nariai ir sudarė pirmuosius rėmėjų būrelius. BALFas atėjo į pagalbą natūra (duodamas drabužių ir maisto mokiniams). Atsiliepė ir kitų tautų geradariai. Ypač su dideliu nuosirdumu atėjo į pagalbą D. Britanijos skautės, kurios kelias stambesnes siuntas drabužių, raš. popieriaus, bendrabučiu reikmenų bei maisto atsuntė, kelis kartus pačios atsilankė ir net kelias mūsų skaites — gimnazistes į Angliją vasaros atostogų pasikvietė.

Daug pagalbos susilaukėm iš Diepholze veikusio liet. kooperatyvo, kurs sutikdavo pakredituoti prekes nemažom sumom, kai mes neturėjome kuo saskaitų apmokėti. Kooperatyvas taip pat ir dalį savo pelno paskirdavo gimnazijai. Energingi ir sumanūs gimn. direktorius Pr. Šileika, vėliau į jo vietą atvyko Dr. A. Palaitis ir bendrabučio vedėjas inž. Alf. Bimbiris su labai nedidelem išlaidom pajėgė suorganizuoti bendrabučiu reikalingiausių baldų. Jie įsteigė net bekonų ūkį, gimnazijos daržą ir t.t.

Veikiai tačiau turėjome įsitikinti, kad negaudami nuolatinės srove tekančios paramos, neišlaikysime. Turėjome tikslą sukelkti kuo didesnį skaičių rėmėjų visame pasaulyje. Bet tam reikėjo nemaža laiko, o pinigai buvo reikalingi tuojau. Tat šaukėmės į mums žinomus asmenis ir prašėm skubios pagalbos, kol pradės veikti visa rėmėjų organizacija. Ačiū Dievui buvom supratę, atjausti ir greitai išsklausti. Pirmosios tūkstantinės atėjo kaip tik tuo laiku kai gimnazijos likimas buvo pakibęs ant labai plono siūlelio...

Čia tenka su dėkingumu ir pagarba nulenkti galvą Clevelande susibūrusiam gimnazijai remti komitetui. Inž. Alg. Nasvytis, S. Laniauskas ir Juodvalkienė, kuris bene pirmasis, ir tai paly-

ginti trumpu laiku sukėlė apie 2000 dol. Jautriai atsiliepė pavieniai idealistai kaip p. Pr. Paulikonis, p. J. Čėsna, Viščinis, J. Audėnas ir visa eilė kitų, kurie ėmė siųsti šimtines dolerių. Šiuo pereinamuoju laikotarpiu ačiū tiems geros valios rėmėjams, gimnazija išsikopstė iš bėdų ir išsilaukė ligi rėmėjų būrelių susiorganizavimo sistemos, kuri mūsų sąlygose yra bene racionaliausia.

Prisiminimai nebūt pilni, jeigu nutylėčiau tą kovą, kurią teko iškovoti išgaunant gimnazijai pilnas teises vokiečių mokyklų organizavimo sistemos, kuri mūsų sąlygose yra bene racionaliausia. Tą pranešimą prelegentas turėjo padaryti Bostone kiek anksčiau įvykusiam to Seimo viešam minėjime, bet dėl ligos negalėjo tai atlikti. Inž. V. Sirutavičius, einąs aštuoniasdešimtus metus, žinomas Lietuvos pramonės ugdytojas, Vilniaus Seimo dalyvis gausiai pabėrė įvairių nepaprastai įdomių smulkmenų. Taip pat vaizdžiai apibūdino visą to meto laikotarpį Lietuvoje ir Rusijoje. Iš jo mes pvz. sužinojome, kad tais laikais Vilniuje veikė liet. inžinierių draugija, siuntusi savo du atstovus į visos Rusijos inžinierių suvažiavimą, kuriam buvo įteikta liet. inž. peticija.

Atlikom visą eilę reikalingų formalumų, pritaikėm mokslo programą atitinkamo laipsnio ir tipo vokiečių programoms, vargais negalais sukomplektavom vokiečių nuostatus atitinkančių mokytojų kolektyvą, o pripažinimo vis nėra ir nėra. Galiausia paaiškėjo, kad kažin kas mums slapta kenkia. Ogi būta kurmio, kuris maišosi po mūsų statinio pamatais!... (paaiškėjo, kad Diepholzo apskr. įstaigoje sėdėta gana įtakingo pono Kurmies, klaipėdiečio, kuris užaliarmavo vokiečius, būk didlietuviai varą didžio masto akciją, kviečią net Vokietijos piliečius (turėta galvoj Maž. Lietuvos žmonės) vaikus ir juos lietuviną...

Poną Kurmį, buvusį savo laiku per daug uolų Hitlerio pareigūnų, tyliai ir gražiai mokėjo "sutvarkyti" mūsų vicepirmininkas E. Simonaitis. O su centrinėm įstaigom kovą vedėm gyvu žodžiu ir memorandumais visi, kuriems šie reikalai tvarkyti buvo pavesti. Ypač sekmingai veikė mūsų įgalotinis Alf. Makarskas. Atsimenu vieną griaudų laišką žem. Saksonijos Svetimo Ministeriui, kuriame primenėme faktą, kad tuoj po Vokietijos kapituliacijos tūkstančiai Rytprūsiai užplūdo Lietuvą, kad lietuviai nebodami griežčiausių grąšinimų ir bausmių iš sovietų pusės, dalijosi paskutiniu duonos kąsneliu su badaujančiais Rytprūsiai žmonėmis ir išgelbėjo juos nuo bado mirties.

Nejaugi, rašėmė dabar, kada mes prašom vien teisės mokyti gimtąją kalbą ir kuklios pastogės apgriautose kareivinėse tų pačių lietuvių vaikams, patys apsiimdami rūpintis ir išlaikymu, nejaugi vokiečių tauta negalėtų ir mums gerą darbėlį padaryti!

Kaip ten buvo — taip. Bet galų gale leidimus ir pripažinimą iškovojom. Po to prasidėjo normalusis darbas, o ir mokinių skaičius ėmė didėti, nes tėvai pamatė, kad dabar apsimoka leisti į mokslo vaikus, nes jiems nebus kliūčių toliau lavintis.

LIETUVIAI INŽINIERIAI ORGANIZAVO VORKUTOS SUKILIMĄ

Bostono liet. inžinierių vasario 16 d. proga iškilmingas susirinkimas įvyko vasario 18 d. dipl. inž. Vl. Adomavičiaus namuose. Pagal susidariusią tradiciją buvo išklaustyta pranešimas visuomeniška tema. Pranešimą padarė dipl. inž. Vladas Sirutavičius, kalbėdamas apie Vilniaus Didįjį Seimą.

Tą pranešimą prelegentas turėjo padaryti Bostone kiek anksčiau įvykusiam to Seimo viešam minėjime, bet dėl ligos negalėjo tai atlikti. Inž. V. Sirutavičius, einąs aštuoniasdešimtus metus, žinomas Lietuvos pramonės ugdytojas, Vilniaus Seimo dalyvis gausiai pabėrė įvairių nepaprastai įdomių smulkmenų. Taip pat vaizdžiai apibūdino visą to meto laikotarpį Lietuvoje ir Rusijoje. Iš jo mes pvz. sužinojome, kad tais laikais Vilniuje veikė liet. inžinierių draugija, siuntusi savo du atstovus į visos Rusijos inžinierių suvažiavimą, kuriam buvo įteikta liet. inž. peticija.

Atlikom visą eilę reikalingų formalumų, pritaikėm mokslo programą atitinkamo laipsnio ir tipo vokiečių programoms, vargais negalais sukomplektavom vokiečių nuostatus atitinkančių mokytojų kolektyvą, o pripažinimo vis nėra ir nėra. Galiausia paaiškėjo, kad kažin kas mums slapta kenkia. Ogi būta kurmio, kuris maišosi po mūsų statinio pamatais!... (paaiškėjo, kad Diepholzo apskr. įstaigoje sėdėta gana įtakingo pono Kurmies, klaipėdiečio, kuris užaliarmavo vokiečius, būk didlietuviai varą didžio masto akciją, kviečią net Vokietijos piliečius (turėta galvoj Maž. Lietuvos žmonės) vaikus ir juos lietuviną...

Poną Kurmį, buvusį savo laiku per daug uolų Hitlerio pareigūnų, tyliai ir gražiai mokėjo "sutvarkyti" mūsų vicepirmininkas E. Simonaitis. O su centrinėm įstaigom kovą vedėm gyvu žodžiu ir memorandumais visi, kuriems šie reikalai tvarkyti buvo pavesti. Ypač sekmingai veikė mūsų įgalotinis Alf. Makarskas. Atsimenu vieną griaudų laišką žem. Saksonijos Svetimo Ministeriui, kuriame primenėme faktą, kad tuoj po Vokietijos kapituliacijos tūkstančiai Rytprūsiai užplūdo Lietuvą, kad lietuviai nebodami griežčiausių grąšinimų ir bausmių iš sovietų pusės, dalijosi paskutiniu duonos kąsneliu su badaujančiais Rytprūsiai žmonėmis ir išgelbėjo juos nuo bado mirties.

Nejaugi, rašėmė dabar, kada mes prašom vien teisės mokyti gimtąją kalbą ir kuklios pastogės apgriautose kareivinėse tų pačių lietuvių vaikams, patys apsiimdami rūpintis ir išlaikymu, nejaugi vokiečių tauta negalėtų ir mums gerą darbėlį padaryti!

Kaip ten buvo — taip. Bet galų gale leidimus ir pripažinimą iškovojom. Po to prasidėjo normalusis darbas, o ir mokinių skaičius ėmė didėti, nes tėvai pamatė, kad dabar apsimoka leisti į mokslo vaikus, nes jiems nebus kliūčių toliau lavintis.

Vienas tų atstovų ir buvo prelegentas. Dar būdinga smulkmena. Po Seimo Lietuvoje rusų valscių administracija buvo išvaikyta ir pakeista sava. Pirmieji tai įvykdė valsciai nutarė valsciaus Komitetą rinkti demokratiškai. Būtent — rinkti po atstovą iš kiekvienos visuomenės grupės, ar luomo. Tad ir buvo rinkta penki atstovai iš šių "luomų": ūkininkų, darbininkų, dvarininkų, žydų ir... moterų...

Po pranešimo buvo sudėta aukų \$420.00, kurie perduoti Altui, atsiliepiant į vietos Alto sk. nario Ig. Vileniško raštą.

Buvo pranešta Inž. S-gos Centro Valdybos gauta žinia, kad pasaulį pagarsėjęs Vorkutos vergų sukilimą organizavo ir pravedė du lietuviai dipl. inž. broliai

M. Sukilimą likvidavus, jų vienas buvo sušaudytas, antrasis — paliktas toje pačioje Vorkutoje ligi gyvos galvos.

Didvyriai, kurių žygiais didžiulis pasaulis, buvo pagerbti atsistojimu. Taip pat pagerbtas neseniai miręs prof. Pr. Jodelė. VD U-to rektorius, dekanas, pasižymėjęs veikėjas ir inžinierius, dar prieš Did. Karą turėjęs pirmąjį Lietuvoje cemento fabriką.

Susirinkimas baigtas Tautos Himnu. Po susirinkimo įvyko tradicinis alutis, per kurį namų šeimininkė dainininkė J. Adomavičienė susirinkusius gausiai pavaišino lietuviškais valgiais.

Patar/k kaimynui
prenumeruoti
DIRVA!

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

Igno Končiaus albumas

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.

Kaina \$5.00

Gaunama pas knygų platintojus ir pas leidėją:
L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass.

Joks kitas
Amerikos alus
neturi tokį skonį
kaip STROH'S

Nes joks kitas
Amerikos alus nėra taip
gaminamas kaip
STROH'S

SKONIS

Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gaminamas laikuose virš atviro laipnos. Todėl Stroh's ir turi lygesni, labiau galvinantį skonį, kuriam joks kitas alus negali prilygti.

Jums patiks

Stroh's

Jis yra šviesesnis!

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Dabar už vietines kainas

VARLĖS ŠERMENYS

ANTANAS TULYS

Laisvės Alėjoje prie kiosko stovėjo daug žmonių. Vienas vyras laikė aukštai iškeltą laikraštį ir šaukė: "Dėmesio! Dėmesio!" Algidardas aklė Sonija labai susidomėjo ir įlindo tarp žmonių, užmiršus savo pareigas. Algirdas, septinerių metų vaikas, staiga susirūpino savo varlės sveikata. Jo varlė gali sirgti, nes vakar silpnai šokinėjo. Jis tuojau pasimetė nuo Sonijos, įsimašė į žmones ir risčia bėgo namo pas savo varlę.

Kai jo namų skambučiui niekas neatsiliepė, jis įlindo vidun per virtuvės langą. Išgirdęs vienam miegamųjų balsus, vaikas atidarė duris į tą kambarį. Čia jo tėvas išsoko iš lovos visiškai nuogas, o jų tarnaitė Valiutė, kuri buvo tik pradėjus septinioliktus

metus, buvo taip pat be rūbų. Ji suklidė ir pasislėpė lovoje po pirmu pakliuvusiu audiniu.

Algirdas žaidė užaugusį vyrą. Jis sustojo tarpduryje, išputė mažytę savo krutinę, išvertė akutes ir suriko:

— Koks čia velnias dedasi?

— Algird! Uždaryk duris! — suriko tėvas.

— Aš pasakysiu mamai, — pasakė vaikas.

— Uždaryk duris! — pikčiau suriko tėvas.

— Aš pasakysiu mamai, — pakartojo Algirdas.

Tadas Mažgirdys pikta pastumė savo

sūnų ir užsidarė miegamajame.

Algirdas nuėjo į savo kambarį prie savo varlės, pavadintos Birutė. Jo varlė buvo nudvėsus. Vaikas paėmė didelę varlę į rankas ir pradėjo klykti. Greitai atvėgo pas Algirdą jo tėvas, jau įlindęs į kelnes ir marškinius. Pamatęs tėvą, vaikas garsiau rėkė:

— Mano Birutė mirė, mano varlė numirė!

— Žmogus miršta, varlė dvesia. Sakyk: varlė nudvėsus, — tėvas mokė sūnų.

— Mano varlė numirė, nenudvėsus! — suklidė vaikas.

— Taip. Ji galėjo ir numirti, nenudvėsti, — sutiko tėvas. — Bet neverk, mes pagausime kitą, dar didesnę varlę.

— Tėveli, pašauk kunigą palaidoti mano varlę, kad greičiau ji atrastų dangų.

— Algirdai, varlės nėra į dangų.

— Bet mano varlė buvo gera varlė. Ji nė sykio man neįkando. Ji nueis tiesiai į dangų. Aš reikalauju, kad mano varlę palaidotų kunigas.

Tavo varlė buvo gera varlė, tai tiesa. Bet kunigai nelaidoja varlių.

— Jei tėtė palaidos vyskupas, tai mano Birutė mažiausia turi palaidoti kunigas.

— Žiūrėk kaip yra, Algirdai. Kai aš numirsiu, mane palydės į kapus vyskupas; kai mama numirs, ją į kapus palydės klebonas, o kai tu numirsi, tavo palydės kunigas. O varlių niekas nelaidoja. Ar tu supranti?

— Aš pasakysiu mamai.

— Ką tu pasakysi mamai?

— Aš pasakysiu mamai, kad tamstą ir Valiutę radaus lovoje nuogus.

— Nutilk!

— Aš pasakysiu mamai.

Algirdo motina, Lilė Mažgirdienė, buvo išvažiavus, kaip čia sakoma, į provinciją, netoli už Kauno į viensėdį prie klimpstančio kelio, pas savo tėvus. Ji turėtų sugrįžti rytoj, bet ji gali sugrįžti ir šiandien, nes paprastai ji pasirodo dieną anksčiau. Taip greitai vaikas neužsimirš tai, ką jis žada pasakyti savo mamai. Ir Mažgirdys nebesugalvo-

ja, ką daryti. Dabar jis pyksta pats ant savęs, kad taip dažnai pasididžiuoja jaunai savo žmonai: "Kai aš numirsiu, mane į kapus palydės vyskupas". Jis prisiminė iš "Vaikų psichologija" vadovėlio žodžius: "Prie mažų vaikų tėvai niekų nepaiso." Aišku, kad iš savo tėvo pasigirimų vaiko galvojimas pasidarė šių išvadų: "Jei mano tėvas yra vertas vyskupo, tai mano varlė yra verta kunigo".

Algirdas laikėsi neperkalbamas.

— Gerai, Algirdai, bus kaip tu nori. Aš paprašysiu kunigą Dudelę palydėti tavo varlę į kapą, — pagaliau sutiko tėvas.

— Kunigas Dudelė nėra šventas žmogus, — pasakė vaikas.

— Kas tau sakė?

— Mama.

— Visi kunigai yra šventi žmonės. Aš paprašysiu kunigo Dudelės. Bet dar nežinau, ar tas garbingas kunigas sutiks. Ar bus gerai?

Algirdas nenorėjo kunigo Dudelės, bet gi liko tėvo įtikintas ir pagaliau sutiko leisti

SPORTAS

VEDA ALGIRDAS BIELSKUS

PAVYKĘ VARŽYBOS
DETROITE

Praejusį savaitgalį Detroito lietuviškoji visuomenė turėjo progos pasigėrėti neabejotinai vienu iš geriausių S. Amerikos lietuvių krepšinio ir tinklinio komandų žaidimų, kada į Vid. Vakarų sporto apygardos vyrų ir moterų tinklinio pirmenybes ir vyrų krepšinio žaidimo turnyrą suvažiavo apie 70 sportininkų atstovauti Urbanos ASK Lituanicos, Chicagos LSK Neris, Clevelando LSK žaibo ir Detroito LSK Kovo klubų spalvas.

Varžybas reikia laikyti pavykusiomis žiūrint netik iš sportinio taško, bet ir iš organizacinio. Varžybų tvarkaraštis buvo sudarytas tobulai, ir, svarbiausia, iš anksto išsiuntinėtus dalyvaujantiems klubams, kas įgalino varžybų dalyvius iš anksto savo dienotvarkę susitvarkyti. Tačiau charakteringiausias šių varžybų savybė tai buvo **punktualumas**, kurio įvairiose mūsų sportinėse varžybose tikrai būdavo nepadid. Taipogi ir nakvynių klausimas buvo iš anksto išspręstas. Tai, be abejo, yra nuopelnai žaidynių rengėjų — Detroito LSK Kovo ir pagalbinio organų — organizacinio bei varžybinio komiteto.

Varžybas globojo J.A.V. Lietuvių B-nės Detroito Apylinkės Valdyba, parodydama tikrai daug nuosirdaus pritarimo ir paramos lietuviškam sportuojančiam jaunimui.

Dabar trumpai peržvelgsime varžybų eigą iš pasekmes.

Moterų tinklinio pirmenybėse dalyvavo tik 3 komandos: Chicagos LSK Neris, Clevelando LSK žaibas ir Detroito LSK Kovas. Varžybos buvo prarastos taškų sistema, t. y. žaidžiant kiekviena su kiekviena. Chicagos Neris tinklininkės, kurių komanda susideda iš buvusių Gintaro ir Perkūno žaidėjų, pasirodė gerokai pranašesnės ir nesunkiai laimėjo dovaną, įsteigtą 1954 metais. Clevelando žaibo tinklininkės, žaidžiusios nepilnoje sudėtyje, nežiūrint neblogos techniško kamuolio valdymo, turėjo nusileisti neriečių kirtimams. Detroitietės, kurios dar tik šiais metais pradėjo žaisti, žinoma, buvo dar tik mokinių rolėje.

Moterų tinklinio rungtynių pasekmės: LSK Neris — LSK Kovas 2:0 (15:2) (15:5); LSK Neris — LSK žaibas 2:0 (15:6) (15:6); LSK žaibas — LSK Kovas 2:0 (15:0) (15:1).

Vyrų tinklinyje, neatvykus Neris komandai, varžėsi ASK Lituanica, žaibas ir Kovas. ASK Lituanicos tiklininkai, turėdami persvarą kirtimuose, išėjo nugalėtojais ir laimėjo FASK-to pereinamąją dovaną, įsteigtą 1954 metais. LSK žaibo komanda, nors ir neturėdama savo su-

dėtyje pagrindinių kirtėjų A. Liutkaus ir J. Vodopalo parodė stiprų pasipriešinimą. Pirmą kartą tinklinio pasaulyje pasirodė detroitiečiai paliko visai neblogą įspūdį ir daugiau padirbėję tikriausia pasidarytų lygiaverčiai kiti mūsų tinklinio komandų varžovais.

Vyrų tinklinio varžybos buvo prarastos irgi taškų sistema. Pirmose rungtynėse ASK Lituanica įveikė Kovą 2:0 (15:9) (15:4). Rungtynių pradžioje koviečiai parodė visai lygų žaidimą ir iki pirmo seto vidurio sugebėjo išlaikyti pasekmę savo naudai, tačiau nepajėgė išlaikyti reikiamo įtempimo visą rungtynių laiką. Antroje rungtynėse žaibas turėjo rimtai pakovoti iki parklupdė Kovą 2:1 (15:2) (11:15) (15:10). Toliau lemiamose rungtynėse susitiko ASK Lituanica ir žaibas. Nežiūrint fizinės Lituanicos persvaros, pirmame sete žaibas turėjo žaidimo iniciatyvą savo rankose, tačiau turėdami pasekmę 14:12 savo naudai, atidavė 4 iš eilės visai lengvus taškus ir pralaimėjo setą. Antrame sete žaibiečiai neparodė jokio kovingumo ir Lituanica nesunkiai užsitikrino sau laimėjimą.

Bendrai paėmus, tinklinio varžybos, nežiūrint, kad jose pasigedome visos eilės mūsų tinklinio "senų vilkų", paliko neblogą įspūdį, kadangi matėsi visa eilė visai naujų veidų ir dauguma komandų pradėjo vesti moderniškesnį ir techniškai švaresnį žaidimą.

Dar vienas sveikintinas reiškinys, tai kad teisėjai šį kartą buvo geri ir griežti, visai netoleravo techniška nešvaraus žaidimo.

Be abejonės dėmesio centre buvo vyrų krepšinio žaibo turnyras. Dėl techniško klūčių neatsitiko Neris II komandai, turnyre dalyvavo ASK Lituanica, LSK Neris I, LSK žaibas ir LSK Kovas. Pagal pajėgumą komandas galima suskirstyti į dvi grupes: stipresniųjų — ASK Lituanica ir Neris I ir silpnesniųjų — žaibas ir Kovas. Pagal ištrauktus burtus, turnyro priešžaismyje turėjo žaisti žaibas prieš Nerį II, tačiau pastariesiems neatvykus, žaibas be žaidimo pakliuvo į pusiaubaigimę, kur susitiko su ASK Lituanica. Lituanica pasirodė kaip visa klase pajėgesnis vienetas iš lengvai laimėjo, pasekmė 72:29 (35:13). Tik pačioje žaidimo pradžioje žaibiečiai sugebėjo kiek stipriau pasipriešinti. Toliau rungtynes pasidarė visai vienpusiškos.

Nekitoks vaizdas buvo ir antroje lentelės pusėje, kur LSK Neris I komanda dar skaudžiau parklupdė Kovą 109:57 (58:27). Šios rungtynės buvo dar labiau vienpusiškos ir pasižymėjo tik reikordine taškų medžiokle, kam temperamentingieji neriečiai pasirodė tikrai gabūs.

Sekandį dieną susitiko jau lygūs su lygiais, būtent, žaibas ir Kovas dėl 3-čios vietos ir Lituanica su Nerimi I dėl turnyro nugalėtojo titulo.

Pirmose, apylygio pajėgumo komandų rungtynėse geresnės laimės dėka, šeimininkai koviečiai pasiekė pirmos savo pergalės šiose varžybose, įveikdami žaibą 44:37 (25:17). Faktinai žaidimo iniciatyvą žaibiečiai laikė daugiau savo rankose, tačiau dėl blogų mėtymų žaidimo metu ir dar dėl blogesnio baudų išnaudojimo, nepajėgė persverti pasiekė savo naudai, tuo tarpu kai koviečiai, išnaudodami žaibo taktišką klaidą, netikėtai prasižėrimais bei taikliais Rackos metimais iš tolo, pamažu didino taškų skirtumą savo naudai. Į rungtynių pabaigą žaibiečiai dar labiau pradėjo spausti šeimininkus, tačiau iki baigminio švilpuko nepajėgė prisivyti. Komandas atstovavo šie žaidėjai:

LSK Kovas: Armalis, Baziliauskas, Gerulaitis, Memėnas (5), Rugienius (8), Vitkus (9), Racka (14), Skorubskas, Grudžinskas (6) ir Petrauskas (0).

LSK žaibas: J. Kijauskas (2), Telyčėnas (10), Blumentalis (6), Zorska (9), G. Barzdukas (10), Gelgotas ir Žiedonis (0).

Baigminėse rungtynėse, kurios pasižymėjo netik gražiu žaidimu bei taikliais metimais, bet ir sportiškumu bei korektiškumu, pilnutėlė žiūrovų salė tikrai neapsivylė lietuvišku krepšiniu. Įtemptose ir permainingose rungtynėse Lituanicos krepšininkai dėka savo fizinės persvaros priverė nusileisti kovinguosius ir techniškai, galbūt, šiek tiek geresnius neriečius, pasekmė 87:75 (42:33). Rungtynių pradžioje neriečiai diktavo žaidimą savo didele sparta ir labai taikliais metimais. Tačiau Lituanicos aukštesni vyrai kontroliavo abilentas ir neleido neriečiams toliau atsiplėsti. Rungtynių viduryje Neris mėtimų tikslumas sumažėjo ir nemažiau taiklūs Lituanicos metikai persvėrė pasekmę savo naudai net iki 18 taškų skirtumo. Į rungtynių pabaigą, dėl baudų apleidus aikštę iš eilės net keliems Lituanicos žaidėjams, Neris pradėjo vėl taškų skirtumą mažinti, tačiau per trumpas laikas neleido prisivyti.

Neris komandoje, kurią daugiausia sudaro čia gimusieji lietuviai, ypatingai išsiskyrė Niunius, savo virtuoziškais metimais

sukrovęs net 43 taškus. Neriečiams sumaniai vadovavo jų komandos kapitonas J. Aušra.

Lituanicos eilėse, šalia mums žinomųjų pagrindinių šulų Germano, Dirviansko, Gaškės ir Kauno, dar išsiskyrė Munys, turįs tikrai pirmieji krepšininko privalumus.

Komandas atstovavo šie žaidėjai:

ASK Lituanica: Kaunas (19), Germanas (14), Munys (12), Gaška (7), Dirvianskas (23), Babickas (2), Bakaitis (6), Žemaitis (4), Korzonas (0).

LSK Neris: Preikša (1), Kamarauskas (18), Niunius (43), Aušra (8), Norkus (6), Izokaitis (0), Urbanavičius (0).

Varžybas uždarė J.A.V. Lietuvių B-nės Detroito Apylinkės Valdybos pirmininkas Kutkus, įteikdamas vyrų krepšinio žaibo turnyro nugalėtojams — ASK Lituanicos krepšininkams bendroviškos valdybos skirtą puikią pereinamąją taurę ir palinkėdamas sportininkams ir toliau išlaikyti lietuvišką sporto tradicijas.

NAUJAS OLDSMOBILIS?

Ar jūs norėtumėt turėti vieną?

NORITE GERO PATARNAVIMO

ir

LIBERALAUS SUSITARIMO

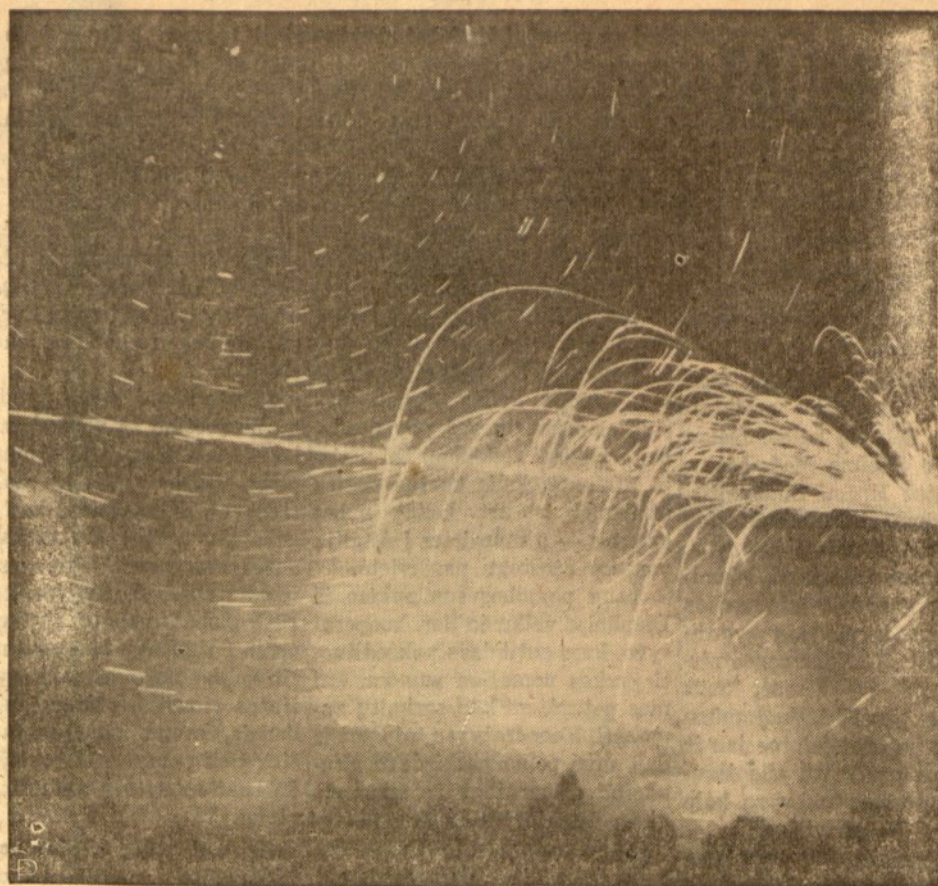
Ateikit ir pamatykit...

MICHAEL OLDSMOBILE CO.

10640 St. Clair Ave.

MU 1-7000

Atidaryta vakarais iki 9 P. M.

Nakties metu paleista karinė raketa, aprūpinta specialia šviesa, sukūrė tokį pasakišką vaizdą. Raketa buvo paleista iš Redstone arsenalo, Ala.

DĖL LIETUVIŲ
STUDENČIŲ RAŠOMŲ
ATSIMINIMŲ

Agronomės E. Gimbutienės plačiai parašyti atsiminimai apie Maskvos liet. stud. mokslininkę, žinomą mūsų istorikę, Vanda Sruogienę. Buvusieji Maskvos studentai-ės prašomi kuodaučiausiai paremti savo žiniomis ir pasiųsti atsiminimus p. E. Gimbutienei, kuri juos tebetvarko. (Adr. 4, Rutledge St., Boston 32, Mass.).

Įdomių žinių davė inž. V. Žemkalnis, aprašydamas savo keturių seserų mokslo dienas Maskvoje. Jis taip pat gražiai atsiminimų suteikė apie to meto gyvenimą ir veiklą rašytojo Gabriolio Žemkalnio. Pridėtas jo ir vet. dr. Krasausko sudarytas Maskvos lietuvių studentų sąrašas. Visi šitie rankraščiai bus atiduoti Pasaulio Lietuvių Archyviui.

MŪSŲ TINKLININKAI
GERAI LAIKOSI

LSK žaibo vyrų tinklinio komanda dalyvauja Clevelando miesto tinklinio lygoje ir iki šiol yra laimėjusi 7 rungtynes iš eilės. Mūsų šaliai yra pralaimėję tik vienas, pačias pirmąsias rungtynes prieš Central YMCA visai be žaidimo, mūsų komandai neatvykus, lygos vadovybei perverslai pranešus apie rungtynes. Paduotas dėl to protestas buvo išspręstas mums neigiamą prasmę. LSK žaibas šiuo metu stovi 2-je vietoje. Pirmoje vietoje stovi Universiteto komanda, turinti irgi vieną pralaimėjimą, būtent prieš LSK žaibą, tačiau dėl geresnio setų santykio stovi pirmoje vietoje. Liko žaisti dar 3 rungtynės ir turima vilties, kad mūsų komanda išvengs, kadangi mūsų šaliai laimėjo prieš visas strąsias komandas, tuo tarpu kai universitetas dar turi žaisti su latviais ir Hillcrest YMCA, kurios gali universiteto padėti pabloginti.

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

A. Gilvydis, Detroit	\$2.00
A. Dilba, Bridgewater	2.00
S. Iljasevičius, Detroit	1.00
P. Kirlys, Cleveland	2.00
A. Patalauskas, Detroit	1.00
A. Lukas, Philadelphia	1.00
J. Marcinkevičius, Cleveland	2.00
K. Siliūnas, Flushing	2.00
M. Repeška, Australija	1.50
A. Radzevičius, Amsterdam	1.00
B. Simonaitis, Cicero	1.00
B. Svilas, Detroit	2.00
D. Sukelis, Chicago	2.00
P. Vedeika, Detroit	2.00
F. Valys, Toronto	1.00
J. I., Cleveland	1.00

Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

Galima pasidžiaugti, kad senųjų mūsų akademikų talka didėja, kad daugelis širdingai atsiliepė ir savo prisiminimus atsiuntė. Visos gerbiamos kolegės, kurios dabar rašote, ar kurios turite geros valios dar pradėti rašyti savo atsiminimus — labai prašomos rašyti kuo smulkesniais, neaplenkiant faktų, kuriuos dar atsimenate, minint pavardes, vardus ne tik studentų, bet ir mūsų studentų (jei kas atsimena), nes kaip matome, toji medžiaga gali prisireikti įvairiems reikalams ir studijoms.

Labai prašau atsilipti p.p. Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė, Ona Liutkutė - Valaitienė, Kotryną Gustaitytę - Masiūlienę, Vanda Gudavičienę ir Haliną Mačiūlytę-Daugirdienę, kurių adresų nepasiekė man surasti, net ir mūsų dienraščių redakcijose. Jei kas turi žinių apie mūsų moteris, studijavusias Varšuvoje, prašoma atsilipti, atlikti pareigą ir tuo savo įnašu prisidėti prie lietuviško klutūrinio darbo. Laukdama Jūsų atsakymo pasilieku.

Su gilia pagarba

J. Narutavičienė,

(adr. Calle 68, 51B — 41, Medellin, Colombia, S. A.)

1956 HOME AND FLOWER SHOW

"SPRING'S DRESS REHEARSAL"

Pamatykit žydinčius darželius... tūkstančius tulpių, rožių ir kitų gėlių. Stebėkitės dalimi senojo New Orleans su savo architektūra ir gėlėmis.

DU MODERNŲS NAMAI... laimėję dovanas "Ohio Home of 1956" ir "Home for Privacy". Abu pilnam įrengime ir sklypo sutvarkymu.

KITCH-O-RAMA... visai naujas skyrius. Daugiau kaip 300 pavyzdžių.

Opening day, Sat. Mar. 3... 1 p.m. to 10:30 p.m.
Daily until closing day... 11 a.m. to 10:30 p.m.
Closing day, Sun. Mar. 11... 11 a.m. to 8 p.m.

COME EARLY! COME OFTEN!

MARCH 3, THRU MARCH 11
PUBLIC AUDITORIUM

Box Office Admission **75¢** (Inc. tax)

kunigui Dudelei palaidoti jo varlę Birutę. Čia bet gi atėjo į vaiko galvą kitas klausimas.

— Tėte, kur eina dušios, kurias į kapus palydi kunigai, ir tos, kurias palydi vyskupai? — vaikas nustebino tėvą.

— Algirdai, mes turime mažai laiko. Tu eik padirbti karstelį savo varlę, o aš tuojau einu pas kunigą Dudelę.

— Ponas, aš pabaigiau kalį permanganatą, — pastebėjo tarnaitė Valiutė išeinančiam Mažgirdžiui.

— Aš sustosiu vaistinėje, — atsakė Mažgirdys, numesdamas šypsantį žvilgsnį į Valiutę.

— Tėveli, kas yra kalis permanganatas? — Valiutė klausė, ar gali pamerkkti pupeles. Tu nesupratai, — atsakė tėvas.

Tik dabar sugrįžo auklė Sonija. Ji buvo labai susijaudinus.

— Negerai, negerai. Labai negerai. Bet tenėišgirsta ponis, kad taip atsitiko, — pastebėjo Sonijai Mažgirdys.

Paskui jis tuojau išėjo.

Algirdas, padedamas Valiutės, padirbo gražų karstelį varlei Birutei pašarvoti. Iš-kaišė baltais ir žaliais kaspinais. Paskui paguldė į jį ilgą išsitempusią varlę.

— Reikia žvakės, — staiga pareikalavo vaikas.

— Varlės nekenčia žvakų. Mes pastatysime prie jos karstelio stiklą vandens, — pastebėjo auklė Sonija.

Vaikas mielai sutiko. Vietą varlės kapui vaikas pasirinko tolimiausiam sodo kampe lyje. Ten iškasė duobę šalia jaunos obelaitės.

Netrukus pasirodė Tadas Mažgirdys ir jaunas kunigas Dudelė. Dudelė buvo labai geram ūpe, linksmas. Jis kalbėjo paprastais žodžiais ir apie kasdieninius menkniekius, kas nepatiko Algirdui. Vaikas pasigėdo rimties, kuri šią valandą jam atrodė būtina.

— Kunigėli, prašau pakrūpyti mano varlę švęstu vandeniu, kad velniai nulakstyty, — paprašė Algirdas.

— Velniai nesirūpina varlėmis. Tavo varlę rūpi gandrams. Mes žiūrėsime, kad ją nepagautų tie paukščiai, — pasakė kunigas.

Vaikas patikėjo. Bet gi jis statė kitus reikalavimus ir kunigui Dudelei teko sugaišti prie pastipusios varlės ilgiau, negu jis manė. Kunigui teko nueiti į tolimiausiąjį sodo kampelį. Jis pirmas ėjo, paskui jį Algirdas, nešinas karstelį, paskui Tadas Mažgirdys, už jo Sonija, už jos Valiutė. Jie penki apstojo mažytę duobę. Kunigas kažin ką nesuprantamą pamurmėjo, laikydamas savo dešinę ranką iškeltą į orą. Kai vaikas įdėjo karstelį į duobę, pradėjo verkti ir nebeatė ką kas daro, kunigas, Tadas ir Valiutė nuėjo vidun, Sonija pasiliko prie vaiko.

Lilė Mažgirdienė sugrįžo dieną anksčiau, kaip Mažgirdys ir spėjo. Pamačius vaiką susikuprinusį sodo gale, ji ėmė šaukti:

— Algirdai, ką tu tenai darai?

— Mes ką tik palaidojome mano varlę Birutę. Aš užkasu jos kapą. Kunigas Dudelė

viską atliko puikiausiai, kaip reikia numirusiam patarnauti, — šaukė iš galo sodo vaikas.

— Kunigas? Kunigas?!

— Taip, mama. Kunigas Dudelė palaidojo mano varlę.

— Ar jis buvo girtas?

— Jis nebuvo girtas.

— Kur tėvas?

— Viduje, — pasakė Sonija.

Lilė įbėgo į vidų.

Mažgirdys ir kunigas Dudelė sėdėjo prie butelio.

— Ką aš girdžiu? Kunigas Dudelė tarnauja, Dieve man atleisk, varlėms! — suriko Lilė. — Mūsų namai nėra kokių laisvamųjų namai. Mes esame žinomi žmonės. Ir štai! Kunigas palaidojo pastipusią mūsų sūnaus varlę! Tada? Kas tau pasidarė? Ar tu iš proto eini? Sakrilėgas! Aš tuojau pranešiu vyskupiui.

Tarnaitė Valiutė atėjo paimti ponios daiktus.

— O tu, Valiute, ko šiandien tokia išsigandusi? Kokia baisi netvarka!

— Gal dėl to, kad mes ką tik palaidojome Algirdo varlę, — atsakė Valiutė.

Valiutės žodžiai suteikė Mažgirdžiui drąsos. Jis pasiskubino subarti savo žmoną.

— Tu, Lilė, rėkoji be reikalo, nežinodama, kaip ir kas čia buvo. Mūsų gerus norus sumaišai su pelais. Še paimk stiklą konjako ir nutilk. Aš užimu atsakingą vietą. Pati žinai, kad man rūpi mano geras vardas.

Netrukus Lilė išgėrė stiklą konjako ir prisipylė kitą. Truputį vėliau ji padėjo savo ranką virš kunigo Dudelės rankos ir garsiai atsiduso.

— Kaip gaila, kad mūsų gražiausieji vyrai išeina į kunigus, — pasakė Lilė.

(Pabaiga)

Lietuviai pabėgėliai ir jų ekonominė padėtis Vokietijoje

1. Kada ir kiek išbėgo iš Lietuvos

Pirmieji pabėgėliai iš Lietuvos nuo komunistinės grėsmės bėgo 1940-41 m., Sovietų Sąjungai Lietuvą okupuojant. Tada pabėgo apie 500 asmenų.

Antroji grupė yra tie, kurie pasinaudojo 1941 m. sausio 10 d. Sovietų Sąjungos su Vokietija sutartimi ir išvyko į Vokietiją. Tuo pretekstu pasinaudami 1941 metais iš Lietuvos į Vokietiją išvyko 54.000 asmenų. Tuo tarpu vokiečių duomenimis, 1939 m., Lietuvoje gyveno 28.000 vokiečių. Tat šia proga lietuvių repatriavo apie 26.000 asmenų.

Trečia pabėgėlių banga, tai bėgusieji karo metu artėjant Sovietų frontui 1944-45 m. Šitos grupės pabėgėlių skaičius iš Didžiosios ir Mažosios Lietuvos bei Klaipėdos Krašto siekė apie 60-000 asmenų.

2. Kiek lietuvių ir kur emigravo iš Europos po karo

Į Ameriką	apie 30.300
Į Kanadą	" 12.000
Į Britaniją	" 5.000
Į P. Ameriką	" 2.000
Į Australiją	" 5.500
Į N. Zelandiją	" 350

3. Likusieji Europoje pabėgėliai

Dėl vieno ar kelių šeimų narių nesveikatos ir kitų priežasčių negalėjusių emigruoti ir dabar Europoje gyvenančių lietuvių yra apie 10.000. Daugumas jų neemigravo dėl to, kad šeimos narių yra fiziniai silpnų ir sergančių, vadinamų hard core. Jie pasiskirstę taip:

Vokietijoje — iš Didž. Lietuvos apie 3.100; Klaipėdiečių ir Maž. Lietuvos pabėgėlių apie 3.000 repatriantų apie 2.000.

Prancūzijoje — kartu su prieš karą ten apsigyvenusiais ir po karo atbėgusiais — apie 1025.

Austrijoje (daugumas iš Didž. Lietuvos) — apie 188.

Italijoje — (kartu su studentais ir likusiais pabėgėliais) — apie 180.

Šveicarijoje — apie 60.
Belgijoje — apie 200.
Danijoje — apie 119.
Švedijoje — apie 30.
Olandijoje — keliolika asmenų (keletas senelių prieglaudoje).

Europos lietuvių ekonominė padėtis

1. Vokietijoje

Nežiūrint, kad 1955 m. čia buvo pastatyta pusė milijono naujų butų, kraštas nepajėgia nusikratyti stovyklomis ir žmones apgyvendinti tinkamose butuose. Nemažėjančios pabėgėlių minios iš rytinės Vokietijos verčia naudoti ir apipuvusius stovyklų barakus žmonėms apgyvendinti. Nors karas pasibaigė prieš dešimtį metų, bet Vakarų Vokietijoje dar yra daugiau kaip 200 stovyklų, kuriose gyvena apie 300.000 žmonių. Dėl šių priežasčių ir žymi lietuvių dalis gyvena stovyklose. Būtent: 21 stovykloje apie 1.750 asmenų; 16 vietovių apie 780 lietuvių jau apgyvendinta naujai pastatytuose namuose, vadinamuose Siedlung.

Apie 220 lietuvių: džiovininkų, paliegių, senelių, kitų ligonių laikomi sanatorijose, senelių namuose ir ligoninėse.

Visi kiti, pagal savo išgales, gyvena privačiai miestuose, miesteliuose ir kaimuose.

Iš viso lietuviai Vokietijoje gyvena, tirščiau susitelkę, maždaug 120 vietovių.

Sunkiausia padėtis yra tų žmonių, kurie gyvena stovyklose. Stovyklų barakai statyti prieš karą ar karo metu, dažniausia nuošaliose vietose, miškuose, pritaikyti karo belaisviams laikyti, be patogaus susisiekimo linijų ir todėl ten gyvenantiems žmonėms

susirasti darbus yra labai sunku, ar iš viso neįmanoma. Jų pagrindinis pragyvenimo šaltinis yra iš vokiečių gaunamos socialinės pašalpos. Socialinių pašalpų normos nevienodos, atsižvelgiant brangumo zonos, yra šios:

1. viengungis ar šeimos galva gauna nuo 47 iki 65 markių mėnesiui,
2. sekantieji šeimos nariai, vyresni kaip 16 metų — nuo 30-36 markių mėnesiui,
3. šeimos nariai, jaunesni kaip 16 metų — nuo 10-30 markių mėnesiui.

Ypatingai sunki padėtis didelė šeimų, nes maži vaikai gauna tik po 10 markių ir mažiau. Todėl dažnoje šeimoje, apsimokėjus už šviesą, kurą, vienam šeimos nariui per dieną telieka 67-70 pfenigų arba 16-18 amerikoniškų centų maistui. Toks šeimos biudžetas ir taupiausiai išlaidas tvarkant, neužtikrina sotaus ir šilto gyvenimo, nekalbant jau apie kokio, kad ir reikalingiausio dalyko, nusipirkimą. Pašalpos yra kelių rūšių, kaip tai socialinė pašalpa tiems, kas niekada Vokietijoje nedirbo ar negali dirbti; dviejų rūšių bedarbio pašalpos, bet jos visos yra maždaug vienodos ir taip taupiai skaičiuojamos, kad jų gavėjas tik badu nemirtų.

Socialinę pašalpą gaunančiųjų Vokietijoje yra apie 12 milijonų asmenų. Iš jų apie 2 milijonai gauna mažiausias, vadinamas Fuersorge pašalpas. Vidaus Reikalų Ministerijos apskaičiavimu, mėnesinis pragyvenimo minimumas vienam žmogui, neskaitant buto išlaidų, yra 55,61 markių. Iš jų maistui reikalinga 37 markės. Žurnalas "Revue" dėl tokio pragyvenimo minimumo ironiškai pastebi, kad "ūkio stebuklų šalyje policijos šuniui išlaikyti iždas moka 40 markių mėnesiui", o šeimos vaikui teduodama tik 24 markės ir dar mažesnė pašalpa.

Naujuose namuose (Siedlung) gyvenančių padėtis daugelyje vietų nėra geresnė už stovyklose gyvenančiųjų, nes naujuosius namus vokiečiai pastatė paskubomis, valdžios sklypuose, neatšizvelgdami susisiekimo patogumo ir į tai, ar gyventojai galės kokią to vietą darbą gauti. Todėl ir Siedlung gyventojų dauguma skursta be darbo, nors turi geresnes patalpas, bet už tat žymiai brangesnes negu stovyklose.

Kur anksčiau geresnieji namai buvo tvarkomi kaip stovykla, ten, daugelyje atvejų, lietuviai pasiliko privačiai gyventi. Ten panaikinta stovyklų administracija ir namai įjungti į miestų ar

miestelių bendrą administraciją.

Ir šios kategorijos lietuvių gyvenimas nedaug skiriasi nuo pirmųjų dviejų, nes dauguma gyvena tokiuose kraštuose, kaip Schleswig Holstein, Niedersachsen, Bavarija, kur nėra pramonės ir darbų.

Vokietijos vyriausybė turi planus ir pamažu juos įgyvendina, perkeldama pabėgėlius į pramoningus kraštus, pirmoj eilėj į Rheinland Westfalen, Hessen, Wuertemberg-Baden. Perkėlimo tempą lėtina butų trūkumas pramonės kraštuose, sakysim, Ruhr srity. Be to, įstatymai lengvina perkėlimą pabėgėlių Vokietijos piliečių, nes jiems būtų pastatymas yra finansuojamas iš lėšų, kurias jie turi teisės gauti, kaip atlyginimą už paliktus kilmės kraštuose turtus.

Svetimšaliai pabėgėliai, taigi ir lietuviai, neturintieji Vokietijos pilietybės ir pabėgėlio teisių, turi privileginių įstatymų lengvatomis pasinaudoti neturi galimybės ir todėl jų perkėlimas yra sunki problema, nes pirmiau valdžia turi pastatyti butus ir tik po to perkėlimus vykdo. Be to, kiekvienas Vokietijos kraštas (štatas) vengia įsileisti naujų pabėgėlių.

Institucijose, senatorijose, ligoninėse ir prieglaudose laikomi lietuviai gauna nemokamą gydymą, patalpas, maistą ir po kelias markes (10-15 markių) mėnesį. Ilgų metų atskirtas nuo pasaulio gyvenimas be giminių ir draugų, vienodas maistas, — kai kur silpnas, ligonių ir senelių padėtį labai ir labai apunkinę ir apskaitinę. Šiems žmonėms yra būtina nors minimalė papildoma pašalpa, bent po 10 markių mėnesį, kad bent iš dalies galėtų turėti tai, ką vietos gyventojai normaliai atneša giminėms ir pažįstamiems, lankydamiesi ligonius.

SKAUTAI

DAINA ATIDARO MUMS ŠIRDIS

(sks) Vas. 12 d. So. Bostone buvo vietos skautų vadovų pobūvis, skirtas Amerikos skautų įkūrėjos Juliette G. Low namų restauravimui paremti. Saitlingam pobūviui vadovavo nepaprasta lietuvių draugė sktn. Mary Doyle, kuri yra visų Bostono aukštesniųjų mokyklų vyr. inspektorė. Ji susirinkusioms viešioms pristatė lietuviškas skautes — Birutės dr. vėdovės — vyr. sktn. B. Banaitę ir psikt. V. Mališauskaitę ir šios dr. vėdovės

globėją sktn. V. Barmienę. Anot sktn. M. Doyle, mūsiškės prieš 6 m. atvyko į vieną amerikiečių skautų vadovų pobūvį ir jos jau tada turėjo su savimi iš Tėvynės atsivežtą nepalūžtančią skautybės dvasią. Lietuviškos praturtino Bostono skautės savo žiniomis, skautišku patyrimu, nuširdumu bei draugiškumu. Miela amerikietėms savo tarpe turėti lietuviškas skautes.

Pobūvio metu sktn. V. Barmienė, akomponuojant M. Doyle, padainavo kelias dainas. Tarp kitų buvo dainuota St. Šimkaus "Tyluma", kuriai žodžius parašė Faustas Kirša, o anglų kalbon išvertė Vilija Čepaitė. Klausytojos apsidžiaugė, kad didis poetas gyvenęs Bostone ir šiuo metu atšventęs 65 m. sukaktį. Dainuotą liaudies dainą "Piaun broliu, kai žalioj lankoj baltus dobilelius", lietuviškas tekstas buvo atpasakotas klausytojoms. Čia M. Doyle pabrėžė "nors pilka jos sėrmėgelė, bet meilūs žodeliai", esą ne rūbas žmogų puošia, bet jo širdis, lyg ir taikydama lietuviškas.

Pabaigai sktn. Barmienė padainavo pasaulinę skautų dainą, suomių muz. Jono Sibelijaus komponuotą 1922 m. Čia sktn. M. Doyle pareiškė, kad tai esanti skautų draugystės daina ir ji skiriama Lietuvos Nepriklausomybės sukakčiai atžymėti, o lietuviškas skautų vadovės, parvesiančios savo skautes į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą su šia daina.

Amerikietės skirstėsi linkėdamos lietuviams laisvos tėvų žemės, o mūsų skautės dėkingos joms už draugiškumą. Pobūvyje pajustos nuotaikos tik sutvirtino mūsų viltis — tiesa nemari, smurtas ir melas neišsilaikys, bus ir vėl mūsų Lietuva laisvųjų tarpe.

MŪSŲ SKAUTES ATLANTO PAMARY

(sks) Atlanto pakrastyje — Rytiniame Skautų Seserijos rajone kaskart vis plečiasi ir stiprėja mūsų skautų veikla. Pereitę metų pabaigę Seserijos Vyriausioji Skautininkė šiam rajonui įgaliojime paskyrė vyr. sktn. E. Putvytę, kuri pasikvietė sau taktininkauti sekretorę — vyr. skautę D. Papievytę.

Pastaruoju laiku tame rajone įsteigti du nauji vienetai Brigrorte ir New Havene, Conn.

Vas. 25-26 d. Bostone šauktas šio rajono skautų vadovų sąskrydis veiklos planui ir vasaros stovykloms aptarti.

Po sąskrydžio norima pravesti vadovų kursas, kuriems vadovaus Seserijos Vadovų Dalies vedėja sktn. L. Čepienė.

VIENERIUS METUS SU GERU VEJU!

(sks) Chicago "Baltijos Jūros" jūrų skautų tuntas kartu su viešniomis jūrų skautėmis iškilmingoje sueigoje atžymėjo savo veiklos vienerius metus. Kalbėjo tuntininkas pskt. E. Zbarskas, jūrų sktn. A. Aglinskis ir tėvų k-to pirm. pulkn. Tumas. Kalbėtojai pabrėžė jūrų skautų veiklos gražius momentus, tačiau kartu skatino ir daugiau pasitempti.

Ne už kalnų ir naujasis plaukiojimo sezonas, kuriam Baltijos Jūros tuntas jau ruošiasi.

EKSKURSIJOMS RODYTI SKIRTA STOVYKLA

Krukovo darbo vergų stovykla su 830 suimtųjų netoli Maskvos, pagal planą, rodoma užsienio delegacijoms, lankančioms Sov. Sąjungą.

Be abejo, Sovietai patys neikiša minties užsieniečiams aplankyti, nors toji stovykla yra tik už 40 km. nuo Maskvos, bet kam nors pasiteiravus apie darbo vergų gyvenimą, kaip tat buvo padaryta pvz. ir su danų ekskursantais, po tam tikro delsimo juos nusiveža ir viską aprodo. Užklaustieji elgiasi taip pat pagal komunistinės direktyvas, žinodami, kas būtų, jei jie nepaklaustyti. Ir galutinis rezultatas — įtikinama, kad Sov. Sąjungoje toli gražu taip nėra blogai elgiama su darbo vergais, kaip užsieninė "kapitalistinė" spauda "prasimano". Tik akylesni sovietinio gyvenimo žinovai įstengia pastebėti, kas iš tikro už to fasado slepiasi.

Taip ir vienas skaitytojų laiškas atskleidė tą sovietų žaidimą Kopenhagos spaudai, be kita ko, papasakodamas, kad Krukovo stovykloje išlaikyti vokiečių Greta Buber-Neumann pati iš savo kartaus patyrimo gali kitiems papasakoti, kad ši stovykla yra skirta tik "specialiai užsieniečiams turistams".

Vienas danų delegatas, dalyvaujantis Europos Tarybos patariamajame susirinkime, taip pat atskleidė nedaug kam žinomą tiesą, kad jau daugiau kaip 30 metų ši stovykla yra specialiai skirta užsieniečiams klaidinti. Sovietinės diktatūros metodais viskas pravedama taip rafinuotai, jog lankytojams susidaro įspūdis, tarytum koncentracijos stovykla būtų sanatorija, bet ne bausmės vieta. Panašiai kaip prie nacių Hitlerio laikais, kai norintiems užsienio svečiams pamatyti nacinį kacetą būdavo parodoma dalis Ravensbruecko, kur buvo laikomi Jehovos išpažinėjai... "Rheinischer Merkur" pastebi, kad, deja, ne visi Sovietų Sąjungos lankytojai įstengia pastebėti, jog toliau nuo centro ir nuo rodomy vietovių ilgiausios žmonių eilės grūdasi vieni už kitą, kad galėtų nusipirkti arbūzą arba kitų maisto būtiniausių reikmių. Ir kaip tie užsieniečiai turistai viskuo lengvai patiki.

CHICAGO

PAGERBES LIETUVOS GEN. KONSULĄ J. BUDRĮ

Chicago visuomenė, kovo 11 d., pagerbė Lietuvos Generalinį Konsulą Joną Budrį, kuris šiemet švenčia savo 20 metų Amerikoje konsulavimo sukaktį. Konsulas J. Budrys specialiai atvyksta iš New Yorko Chicago į pagerbimo iškilmes, kurias rengia Sandara, Viking Ballroom salėse, su dainų, muzikos ir taut. šokių programa bei lietuviška puota — svečių vaišėmis.

Pr. metais iškilmingai buvo pagerbtas Chicago darbuotojas Konsulas Dr. P. Daužvardis, jo 30 m. konsulavimo Amerikoje sukakties proga. Tą pat proga buvo pagerbta konsulo žmona p. J. Daužvardienė, žinoma čia vi-

BALSUOK UŽ

J. FRANK AZZARELLO

CANDIDATE FOR

COUNTY PROSECUTOR

Democratic Primary May 8, 1956

TURI 29 METUS ADVOKATINIO DARBO PATYRIMĄ.

YRA 52 METŲ AMŽIAUS, VEDEŠ, TURI DU VAIKUS

YRA PASIŽYMEJĘS KAIP AKTYVUS DEMOKRATAS

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA —

DIDŽIAUSIAS LITUANISTIKOS ŽYNYNAS, LIETUVIŲ KULTūros PAMINKLAS.

Iš suprojektuotų 20-21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskirstę iki galo.

Laikas įsigyti, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama tik prenumeratoriams.

Lengvos sąlygos: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomai siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsisakiusiam priimtino dalimis. Vieno tomo kaina J.A.V. \$7.75, visur kitur \$8.00.

Užsakymai siųstini šiuo adresu: J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija, 265 C Street, South Boston 27, Mass. PASKUBEKITE — ATSARGOS RIBOTOS!

suomenininkė veikėja, liet. meno, papročių bei šokių puoselėtoja.

Konsulas J. Budrys yra daug nusipelnęs Lietuvai ir mūsų išeivijai Amerikoje. Bendrai jo veikla siekia prieš 1900 metus. Nepriklausomai Lietuvos laikais ilgą laiką dirbo Lietuvos karinėse ir valdinėse įstaigose užimdamas aukštas vietas. Yra vienas iš Klaipėdos sukilimo organizatorių ir buvo vyriausias sukilimo vadas. Po to buvo Klaipėdos krašto aukštuojų Lietuvos įgaliotinio padėjėju, aukštuojų įgaliotiniu ir pagaliau Klaipėdos krašto gubernatorium. 1928-1933 m. buvo Lietuvos konsulu Karaliaučiuje, vėliau Lietuvos generaliniu konsulu Rytų Prūsams, o nuo 1936 m. ligi šiai dienai yra Lietuvos generaliniu konsulu Amerikoje — New Yorke.

1940 m. yra gavęs New Yorko miesto garbės piliečio vardą. Čia Amerikoje reikėsi liet. spaudoje ir yra išspausdinęs savo atsiminimus iš Klaipėdos sukilimo.

Išeivijos sostinė Chicago didžiuojasi laukdama garbingo svečio ir ruošiasi jį pagerbti.

J. K.

"Lietuvos nepriklausomybės

kovoje dalyvaujame per

L i e t u v o s

Nepriklausomybės Tarką,

jos darbą lėšomis remiam per

L i e t u v o s

Nepriklausomybės Fondą".

Iš LAS, LLKS, LRS ir LTS bendros deklaracijos.

LNF adresas:

LNF, c/o Mr. K. Siliūnas, 135 — 34 Franklin Ave., Flushing, N. Y.

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Sisukite savo adresą ir gausite vieną numerį susipažinti.

KAS

UZSISAKE

DIRVĄ —

TAS NESIGAILEJO!

Didžiausias laivų krovimo kranas bando praplaukti San Franciscos pro Oakland tiltą, į kurį buvo įsirėmęs.

GERIAUSIAM SUSITARIMUI MIESTE

ATsilankyK PAs Mus.

NAUJAUSI IR LABIAUSIAI POPULIARUS 1956 M.

BUICK

Tai tikrai gražios, patogios ir geros mašinos, kurios pateisina padarytas išlaidas. Ir pirke 1956 m. mašiną, Jūs turėsite daugiausia, ką bet kada esate gavę. Jūsų pasisekimas yra BUICK. Tai General Motors mašina.

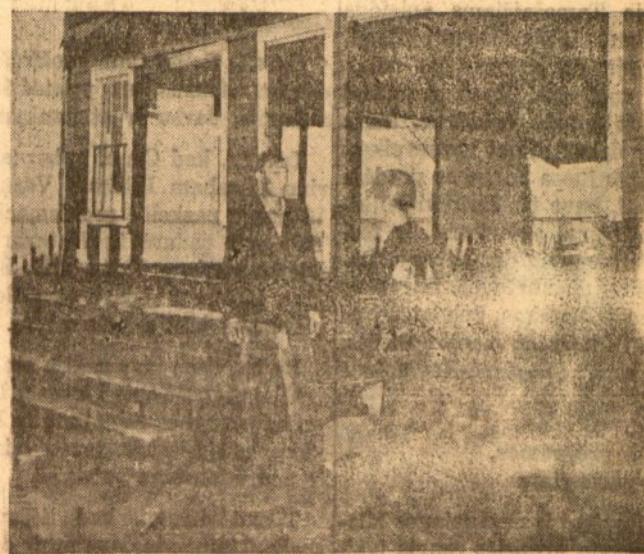
ECONOMY BUICK CO.

12550 Euclid Avenue

GA 1-7600

Jums patarnauja 48 metus.

APLANKYK MUS PASIRINKTI IR GERŲ NAUDOTŲ MASINŲ.

Raudonasis Kryžius ateina visiems į pagalbą. Kaip jo atstovas pasibels į jūsų namų duris — skirk pačią didžiausią auką.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

MIAMI LIETUVIAI MINĖJO VASARIO 16

Miami, Floridos lietuvių kolonija, minėjo Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį vasario 16-tos vakare, Lietuvių salėje. Ir malonu buvo matyti tiek daug vietni-
taučių, susirinkusių prisiminti tą svarbią mūsų tautos dieną.

Dalyvavo daugiausia tie vėteranai, kurie nuo pirmo pasaulinio karo pradžios, rankoves pasirašė, visu pasiaukojimu stoji darban Lietuvos nepriklausomybei prikelti.

Čia tremtinių, naujųjų ateivių, mažai, ir tie ne visi atsilankė. Čia siaučia tas pats senųjų lietuvių nesutarimas su naujaisiais, kaip jaučiama Clevelande ir kitur, bet kai Clevelande senieji nesilanko naujųjų ateivių parengimuose, tai čia naujieji priven-
gia lankytis.

Norint matyti daug senųjų amerikiečių lietuvių vienoje su-
eigoje reikia atvažiuoti į Miami.

Pilnai užpildytoje salėje, kurią vietiniai ir iš šiaurės atvykę-
ta žiemavoti svečiai savo sudė-
tais pinigais pasistatė prieš tris
metus, Nepriklausomybės minė-
jimo programą išpildė patys at-
vykę svečiai. Minėjimą rengė at-
naujintas A. L. Tarybos skyrius,
kuris, sakoma, buvo suiręs. Va-
dovauti paėmė dipukė Adolfina
Skudžinskienė, kuri ir programą
vedė.

Dainininkės Anitos Navickai-
tės-Karns vadovaujamas mišrus
choras išpildė dainų programą.
Ir pati Anita padainavo kelias
solo dainas. Seniau čia buvo ki-
tas choras, vadovaujamas Ste-
vens. Tame chore dainavo ir Lie-
tuvos operos dainininkė Antani-
na Dambrauskaitė. Šiemet, sako,
jų chorėlis suiro, ir pati Dam-
brauskaitė programoje nedalyva-
vo.

Kalbas pasakė svečiai Petras
Pivaronas iš Pittsburgho, kuni-
gas Valatka iš Scrantono, pa-
vergūtų tautų grupės vadas Flori-
doje, vengras Szabo, ir aš pats.
Auku ALTui surinkta apie \$510,
reiškia — nemažai.

Miami lietuviams, patogų ren-
gti Nepriklausomybės minėjimą
ta pačia dieną, nes čia mūsiškiai
— tai vienas nedidėlis. Visi gyvena
iš pinigų, ir atvykę svečiai taip
pat turi laiko šokišiais vakarais
pramogas lankyti.

Tamošaičių įkurtuvės

Suvažiavę clevelandiečiai, pa-
sikvietę dar kelius čia nuolat gy-
venančius clevelandiečius, taip
pat ir kelius Tamošaičių bičiu-
lius, vasario 20 d. surengė D-rui
Tamošaičiui ir poniai staigmeną
— jų nemų formales įkurtuves.
Sumanytoja buvo ponja Salase-
vičienė, pasikvietus talkon mano
žmonelę. Jodvi suorganizavo sve-
čius, valgius ir dovanas Tamošai-
čiams. Ir netikėtai svečiams vie-
nu kartu dideliu būriu suvažiav-
us, Tamošaičiai nežinojo kas
darosi.

Kaip atmenate, 1954 metų pa-
baigoje Tamošaičiams apleidus
Clevelandą ir išvažiavus į Miami,
kelionėje jie automobilio nelai-
mėje susižeidė. Ypač skaudžiai
nukentėjo pats daktaras, kuris
dar ir dabar pilnai nepasveikęs.
Savo naujuose namuose pradėję
gyventi, buvo tik šiaip vieno ki-
to pažįstama aplankomi, ir for-
malų įkurtuvių dar nebuvo. Da-
bar išskėlė įkurtuves. Dalyvavo
Verbelai, Norekas, Želviai, Piva-
ronai. Kaulakiai, ponios Styles,
Stoškienė, Šliupienė-Kartanienė
ir kt.

Radijo programos, daug parengimų

Kelios kad ir negausingos Mia-
mi lietuvių grupelės rengia įvai-
rias pramogas, kurios vienos pa-
siseka, kitos nepavyksta dėl pe-
ridelio dažnumo, nors iš kitur
atvykusių svečių nemažai, bet jie

nepajėgia ir nenori kas vakaras
į pramogas eiti. Eina į tokias,
kaip kad buvo Užgavėnių vaka-
ras, rengtas Moterų Klubo ir Va-
sario 16-tos minėjimas. Kiti pa-
rengimai, daryti tą pačią savaitę
nepavyko.

Jau minėta ponja A. Skudžin-
skienė, ambicinga moteris, ėmė ir
įsteigė Lietuvių radijo progra-
mas sekmadieniais. Maža ką nu-
simanydama apie tokį darbą, be-
veik be rėmėjų, tikėdama, kad
kas nors turėtų suaukoti jai pi-
nigus radijo stočiai apmokėti.
Tokių nėra. Be to, vietiniai, ku-
rie geriau supranta apie radijo
programas, sako, piktnasi jos
keistenybėmis, kas ir ją pačia
nervina. Esą, privėdė iki nusivi-
limo ir nepasitenkinimo vietos
lietuviams. Būdamą Naujienų ir
Keleivio korespondentė, ji čia ne-
daug bičiulių teranda. Vietiniai
sako, jos programos neilgai tę-
sis. Bendrai, čia permaža lietu-
vių radijo programą išlaikyti.

WATERBURY

DŽIUGU, KAD SUSILAUKIAM NAUJŲ DRAUGŲ

Lietuvos Nepriklausomybės
minėjimo proga Lietuvių Care &
Relief Club surengė: **Lietuviš-
kų ginatų ir įvairių išdirbinių
parodą** Elton Hotel. Paroda pra-
sidėjo vasario 16 d., baigėsi va-
sario 18 d. Malonu pranešti, kad
parodą aplankė gražūs skaičius
žmonių, ypačingai svetimačių.
Tai pat atsilankė miesto mayo-
ras Edward D. Bergins ir pasi-
džiaugęs lietuviška parodėlė įtei-
kė piniginę auką. Kiek teko pa-
stebėti, visi lankytojai gerėjosi
lietuviškais išdirbiniais ir lietu-
višku turtu. Paroda paruošė ir
darbavosi Viktoras Vaitkus ir
Nellie Kazlauskienė.

Namie gamintų valgių parda-
vimas, vasario 16 d. Adams Su-
perette — 27 Congress Ave.
Tikslas, sukelti kelis dolerius
siuntiniams remiant senelius, li-
gonius ir suvargusias šeimas Vo-
kietijoje. Mr. Adomaitis savo
krautuvėje vietą davė nemokamai.
Maistas buvo suaukuotas
geraširdžių šeiminiųčių, o par-
davimo reikalais rūpinosi ir dar-
bavosi ponios, Bene Budžinaus-
kienė ir Lucy Dubauskienė

Lietuvos Nepriklausomybės
minėjimas įvyko vasario 16 d.
7 val. vakare, 48 Green St. salėje.
Minėjimą pradėjo Lietuvos him-
nu, po to skaitė Nepriklausomy-
bės paskelbimo aktą, pagerbė mi-
rusius minutes tyła. Užkandžių
metu kalbas pasakė Jonas Va-
laitis, dr. Petras Vileišis, Alfon-
sas Koncė, Steven Geonaitis, M.
Venslauskienė, Jonas Brazaus-
kas, Eleanora Michaelytė. Jos
skautės Regina Šlivinskaitė ir
Regina Paliulytė sakė įdomias
eiles. Minėjimą rengiant daug
dirbo: Kishonienė, Morkienė, Le-
deikienė, Pasvenskienė, Bendo-
rienė, John Romonas ir Steven
Geonaitis.

Care & Relief Club nuoširdžiai
dėkoja visiems, už prisidėjimą
aukoms, darbu ir atsilankymu.

Džiugu, kad Conn. gubernato-
rius Abraham Ribicoff Vasario
16 proga paskelbė proklamaciją.
Taip pat padarė ir Waterburio
miesto mayoras Edward D. Ber-
gins. Lietuvos vėliava visą dieną
plėvėsavo virš miesto rūmų.

Be to, visos trys radijo stotys
gražiai pranešė apie Lietuvos Ne-
priklausomybės minėjimą ir lin-
kėjo, kad Lietuva taptų laisva
ir nepriklausoma valstybė.

Tikrai džiugu, kad lietuviai
susilaukiame vis daugiau ir dau-
giau draugų ir daugiau užtarėjų,
iš aukštų šio krašto valdžios pa-
reigūnų tarpo. **MJC**

Vasario 16 minėjimas Detroito

Vasario mėn. 19 d. Western
High School Auditorijoje De-
troito liet. visuomenė iškilmingai
minėjo Lietuvos nepriklausomy-
bės paskelbimo sukaktį.

Minėjimą organizavo ir prave-
dė Detroito liet. org. centras, va-
dovaujant pirm. p. P. Poltiterai-
čiui.

Minėjimo oficialią dalį prave-
dė inž. Dunčia. Minėjimas pra-
dėtas JAV himnu. Aukų rinkimų
vajaus programai vadovavo mok.
p. Misiūnas. Maldą skaitė šv.
Antano parapijos klebonas kun.
Dr. Boreišis, kuris šeštadienio
vakare ta pat intencija parapi-
jos bažnyčioje atlaikė pamaldas.

Perskaityta Michigan Guber-
natoriaus nuoširdus atsišauki-
mas į lietuvius. Po to tarė žodį
Gubernatoriui atstovas teisėjas
Theodor R. Bohn, kuris savo kal-
boje, savo ir Gubernatoriaus G.
Mennen William vardu daug gra-
žių linkėjimų išreiškė lietuviams.
Ypatingo dėmesio vertą kalbą
pasakė Detroito miesto tarybos
narė Mrs. Mary V. Beck, kuri
pasisakė esanti ukrainiečių kil-
mės ir puikiai suprantanti lietu-
vių tautos kančias ir laisvės
troškimus, nes ir jos tauta ken-
čianti lygiai tas pačias kančias,
nešdama to paties raudonojo te-
roro žiauriausių vargijų. Ji pa-
žymėjo, kad žmogus, visuomet
gyvendamas pertekliuose ir bū-
damas visuomet sotus, negali su-
prasti bado ir badaujančio žmo-
gaus. Taip lygiai ir tautos, gy-
vendamos laisvą gyvenimą, ne-
gali tinkamai suprasti tautos,
netekusios laisvės. Po toėjo svei-
kinimai, latvių, estų ir ukrainie-
čių atstovų, kurie sveikindami
lietuvius, linkėjo greito išlais-
vinimo iš rusų vergijos.

Pagrindinis šventės kalbėtojas
buvo svečias iš Washingtono
pulk. K. Škirpa. Jis gana plačioje
ir turiningoje kalboje priminė
lietuvių tautos kovas už laisvę ir
nepriklausomybę. Apžvelgė at-
siektus laimėjimus. Gerb. sve-
čias labai gražiai atpasakojo nors
ir trupo, bet nepriklausomo gy-
venimo laikotarpyje Lietuvos
klestėjimą ir žydėjimą.

Baigdamas savo žodį pulkinin-
kas apgalvestavo Liet. Tautinio
Sąjūdžio išstojimą iš Vliko ir
kvietė visus lietuvius, nežiūrint
politinių įsitikinimų, į vienybę
ir vieningą darbą kovai už Lie-
tuvos išlaisvinimą. Jis pabrėžė,
kad Lietuvos diplomatinė tarny-
ba su jos pirmininku priešakyje
yra viena iš svarbiausių kovos už
Lietuvos išlaisvinimą veiksmų.
Ir taip pat aiškiai davė suprasti,
kad visi pretendentai į "amba-
sadorius" liautųsi trukdę Diplo-
matinei Tarnybai darbą.

Po rezoliucijų skaitymo oficia-
lioji dalis buvo baigta.

Man, kaip eiliniam stebėtojai
krito į akį viena rengėjų klaida.
Mes dažniausiai labai karštai pa-
gerbiame atsistojimais ir išlydi-
me plojimais, mums gražias kal-
bas pasakiusius, kurie gal kar-
tais tai pdaaro tik iš pareigos.
Gi tuos, kurių kalbų nuoširdumu
tikrai netenka abejoti, užmirš-
tame arba nustumiamo į pasku-
tinę vietą. Čia turiu galvoje lat-
vių, estų ir ukrainiečių atstovus,
kurie netik kad nebuvo pakviesti
į prezidiumą, bet ir išeinant jų
niekas nepalydėjo ir net, rodos,
neatsisveikino. Ar nebūtų gra-
žiau, kad lygiai pagerbtume vi-
sus didelius, mažus, biednus ir
bagotus?

Po oficialiosios dalies, jau kiek
pavargusią publiką atgaivino vy-
rų balsų kvartetas, kurį sudarė
p. Zaranką, Skiotys ir A. J. Po-
likaičiai. Deklamavo Birutė Rac-
kaitė: "Yra šalis" ir "Lietuvos
vardas" ir Algirdas Pešys: "Mes
buvome" ir "Teesie". Piaupu
skambino čia gimęs lietuvis
Frank Janeck. Tautiniuos šokių
šoko p. Gobienės vadovaujama
tautinių šokių grupė. Minėjimas

DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!

baigtas Lietuvos himnu.

Po oficialiosios dalies buvo ir
neoficialioji. Svečiui iš Washing-
ton pulk. Škirpai pagerbti buvo
paruošta jauki vakarienė, kurio-
je dalyvavo beveik visų Detroito
lietuviškų org. atstovai ir šiaip
veiklesnieji organizacijų nariai.

Vakarienės programą vedė Dr.
J. Brundza. Jis labai nuoširdžiai
vaišino svečius puikiais ir skaniai
šeimininkų paruoštais valgiais.
Dr. Brundza buvo nešykštus ir
kalbėtojas; davė visiems kal-
bėti kas norėjo ir kiek norėjo,
pats prijungdamas, kur tinka,
savo gražaus humoro.

Bendrai, minėjimas Detroito,
išskyrus porą klaidelių, praėjo
gerai. Aukų surinkta \$2800.00.

Nors liūdna, bet tenka pripa-
žinti, kad žmonių minėjime šiais
metais dalyvavo mažiau, negu
pernai. Taip pat ir aukų surinkta
atitinkamai mažiau. Tačiau, čia
jau nebe mūsų kaltė, bet Bonnos
"ambasadorių" nuopelnai...

Lietuvis

NEW YORK

"STARKISKIŲ GIRIOS"

Š. m. kovo 4 d., sekmadienį, 4
val. po pietų, New Yorko skautų
Tauro tuntas rengia viešą šv.
Kazimiero minėjimą, kuris įvyks
Apreiškimo parapijos salėje (N.
5th St. ir Havemeyer St. kampas,
Brooklyne).

Programoje trumpą kalbą apie
šv. Kazimierą pasakys dr. H.
Lukaševičius — pasižymėjęs sa-
vo gera iškalba ir lengvu, nuo-
taikingu stiliumi. Po paskaitos
bus vaidinimas — p. Steikūnie-
nės trijų veiksmų drama "Star-
kiškių girioj", kurią atliks Hart-
fordo skautų-skaučių dramos ra-
telis, režisuojant Vyt. Zdancevi-
čiui.

Šis veiklas vaizduoja Lietu-
vos partizanų šeimos tragediją
1950 metais. Pagrindinis veika-
lo asmuo — eigulys, kurio visi
trys sūnūs, kaip ir jis, yra par-
tizanai. Prie jo šeimos prisilieja
vienas parsišalęs komunistams
ir pradeda meilintis prie eigulio
dukters. Gi eigulio dukterė yra su-
sižiedavusi su partizanų vadu.

Tai sužinojęs, išdavikas surengia
kerštą, kurio pasekoje eigulys ir
jo dukterė yra išvežiami į Sibirą,
o jauniausias sūnus žūva kovoje.
Vėliau išgamą partizanai likvi-
duoja.

Vaidinime dalyvauja: V. Pi-
leika — eigulys, B. Bernotienė —
jo dukterė, J. Kirkutis, Vl. Pleč-
kaitis ir V. Jakubauskas — sū-
nūs, J. Raškys — parsišalęs,
V. Zdancevičius — partizanų va-
das, J. Benešius — kunigas,
V. Pileika — Bindokas, V. Raš-
kevičius — Mažeika, A. Pilvelis
— daktaras, V. Nenortas — li-
gonis. Kiti partizanai — P. Ber-
notas, Jz. Kubilius ir K. Stasiu-
kevičius. Dekoracijas piešė Jar.
Kubilius; šviesos efektai — V.
Pileikos.

Veiklas realus ir įspūdingas
— kiekvienam žiūrovui išspau-
džia ašarą. Ypatingai jį verta
pamatyti jaunimui ir pasimoky-
ti idealizmo, kovojant dėl Lietu-
vos, tačiau nesigailės ir vyresnie-
ji jį pamatę. Įėjimo kaina — 1
dol. Vaikams 50 c. Uniformuoti
skautai ir skautės eina nemoka-
mai.

Ką studentai mano apie lietuvių institucijas?

Šiomis dienomis visus lietuvių
studentus J. A. V-se pasiekia
Studijų Komisijos anketa. Visi
studentai pasisakys visa eile lie-
tuvybės klausimų. Anketa turi
51 pagrindinį klausimą ir 12
įžanginių-papildomų klausimų. Iš
atsakymų paaiškės kaip studen-
tai žiūri į įvairias lietuvių insti-
tucijas ir jų įvairią veiklą; taip pat
paaiškės kaip ir kiek lietuviai
studentai yra įsijungę į lietuviš-
kąją veiklą, kiek ją remia ir pan.
Taip pat bus galima susidaryti
vaizdą kiek lietuviai studentai
kelia Lietuvos bylos reikalą kita-
taučių tarpe, kiek maždaug yra
suradę Lietuvai draugų ameri-
kiečių studentų tarpe ir t.t. Visi
klausimai aktualūs, įdomūs. Gau-
ta medžiaga bus klasifikuojama
kovo-balandžio mėnesiais. Davi-
niai paskelbti gegužės mėnesį.

Šiais metais Studijų Komisija
buvo sudaryta iš Los Angeles
lietuvių studentų. Prie anketos
paruošimo kartu dirbo ir Studen-
tų Sąjungos Centro Valdybos
sekr. A. V. Dundzila, kuris šiuo
metu gyvena Pasadena, Calif.
Studijų Komisiją sudaro: pirm.
L. Valiukas, sekr. I. Bertulytė,
nariai — R. Dabšys, Vl. Much-
ta-Miklius ir D. Pulkaunaitė.
Šiuo metu Sąjunga turi apie 800
narių. **C. C.**

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė OVERSEAS
"ARGO CO.", atstovaujanti dide-
s anglų firmą HASKOBA Ltd.,
Londono, siunčia į LIETUVĄ ir
itus kraštus siuntinius su vil-
onėmis medžiagomis, maistu,
valyne, vaistais ir kit. 100%
garantija — pilnas draudimas.
Visus reikalingus mokesčius su-
moka siuntėjas, gavėjui mokėti
nieko nereikia. Siuntiniai siun-
tiami iš Londono, Anglijos, tad
būna greitai pristatymas.

Prašykite mus siunčiamų į
LIETUVĄ gėrybių sąrašą:

OVERSEAS CARGO COMPANY
4426 S. Rockwell St.,
Chicago 32, Ill.
Tel.: YArds 7-4337

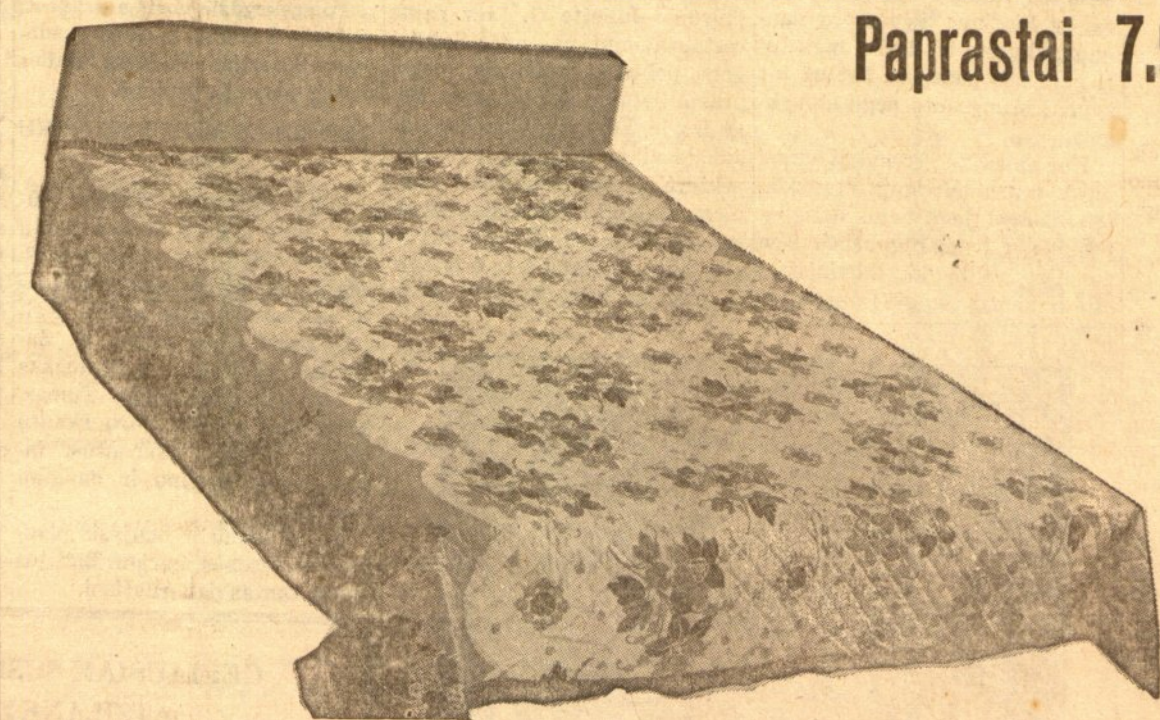
Waterbury ruošė Care and Relief Club minėjimo dalyvių dalis. Iš dešinės į kairę: R. Šlivinskaitė, dr. M. Colney, F. Ledeikienė, S. Venclauskienė, S. Geonaitis ir R. Paliulytė.

THE MAY CO.'S BASEMENT

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

Paprastai 7.98 iki 9.98

Surauktas
Užtiesimas
5.98

- Kiekvienas aukščiausios rūšies
- Kiekvienas surauktas spec. grožiui
- Kiekvienas išverčiamas
- Kiekvienas plaukamas

Pašto ir telefono užsakymai
priimami. Šaukite CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement
Bedding Department

Mes nupirkom visą didžiulę atsargą geros rūšies ir
dabar jums parduodam, kad ant kiekvieno sutau-
pytumės nuo \$2.00 iki \$4.00. Gražūs, gerai pasiūti,
gražių spalvų jūsų miegamajam. Mėlyna, rožinė,
žalia ir auksinė.

2 Dideli MEDZIAGU Pirkiniai

78 c. sanforizuota DENIMS ...

- Dryžuoti
- Palaidi
- Lygūs

Geros rūšies medžiaga, kirpta iš pilnų rutulių. Naudo-
jama visokiam siuvimui, kada vasara taip arti!

jardas

The May Co.'s Basement Yard Goods Department

99 c. NYLON, Dacron, Pongee SPAUSDINTA
45" pločio

Pavasario ir vasaros piešiniai yra šiam plaukamo Dacron,
Nylono ir pongee pasirinkime. Taip lengva sūti ir taip
gražiai atrodo.

68c

jardas

Clevelande ir APYLINKĖSE

Tautinės S-gos Vasario 16-osios

tradicinis susirinkimas įvyko vasario 26 d. Susirinkimą vedė adv. J. Smetona. Vasario 16-osios klausimais kalbėjo P. J. Žiūrys. Žodį tarė ir Bendruomenės pirm. St. Barzdukas.

Po susirinkimo sekė vaišės ir pasikalbėjimai įvairiais lietuviškais reikalais.

Estijos Nepriklausomybės šventė

Maža, bet labai simpatiška ir intelektualiai stipri Clevelande estų kolonija, vasario mėn. 25 dieną minėjo Estijos Nepriklausomybės paskelbimo 38 metų sukaktį. Minėjimas įvyko gražioje Kalvinų bažnyčios salėje. Minėjime dalyvavo apie 150 žmonių. Minėjimo metu buvo pasakyta keletas kalbų ir atlikta meninė programa, kurios išpildyme dalyvavo vietos estų choras ir tautinių šokėjų grupė.

Po iškilmingos dalies buvo surengtos gražios vaišės. Minėjimą pravedė Estų laisvinimo komiteto atstovas Clevelande Ants Traks. Lietuvius minėjime atstovavo ir pasveikino ALTO Clevelando skryliaus pirmininkas Jonas F. Daugėla.

Po minėjimo įvyko trumpas latvių, estų ir lietuvių pasitarimas Baltų Lygos reikalais.

Detroito krepšinininkai atvyksta į Clevelandą

Šį sekmadienį, kovo 4 d. į Clevelandą atvyksta Detroito LSK Kovo vyrų krepšinio komanda sužaisti apygardos krepšinio lygos pirmenybių 2-jo rato rungtynių prieš Clevelando LSK žaibą.

Ta pačia proga kartu atvyksta ir Kovo jaunųjų krepšinio komanda draugiškų rungtynių su žaibo jauniais sužaisti.

Rungtynės įvyks 2 val. po pietų, East High School salėje, 1380 E. 82nd St.

Visi yra kviečiami kuo gausiau atsilankyti ir tuomi paremti mūsų sportuojančio jaunimo pastangas.

Kovo 10 d. pirmenybių rungtynės į Clevelandą atvyksta Urbanos ASK Lituanica.

SLA 136 kuopos narių susirinkimas,

šaukiamas kovo mėn. 4 d. (sekmadienį) 11:30 val. lietuvių salėje. Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti.

Bus renkami nariai į Pildomąją Tarybą.

Valdyba

Sofija Kudokienė, susirgusi tulžies akmenų liga, atsigulė į ligoninę operacijai.

A. Žemaitienė

Policlinic ligoninėje padaryta sunki operacija. Ligonė pamažu taisyosi.

D. ir J. Gudėnai,

vasario mėn. 13 d. susilaukė antrojo sūnaus Edmundo-Vytauto.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Svarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Masinių viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių jėdymas.

Visais masinių reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Jūrų skautų padėka

(sks) Vas. 19 d. prieš Nepriklausomybės šventei skirtas pamaldas kun. Goldikovskis šv. Jurgio bažnyčioje pašventino Clevelando Pilėnų tunto Stepono Dariaus jūrų skautų laivo vėliavą.

Vėliavos mecenatas — nuoširdus skautų bičiulis p. Zigm. Jankus paaukko jai įsigyti \$21.00. Vėliavą pasiūvo p. M. Kazlauskienė, o išsiuvinėjo G. Andrašūnaitė. Krikšto tėvais buvo — pasktn. Juodikienė ir Dr. M. Vaitėnas. Stp. Dariaus jūrų sk. laivas šiemis savo mieliems bičiuliams, kurie taip maloniai prisidėjo prie naujosios vėliavos įsigijimo, taria širdingą ačiū.

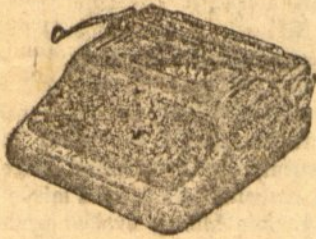
Visi pilniečiai dėkingi

(sks) Clevelando Pilėnų skautų tuntas reiškia padėką Dirvai už malonias paaukotas lietuviškas knygas, kurios vas. 19 d. iškilmingoje tunto sueigoje buvo įteiktos įžodį davusiems skautams ir vilkiukams.

Ačiū rūpestingam Pilėnų tunto Sk. Tėvų K-tui už tautinės vėliavės įžodį davusiems pilniečiams. Jos mums visiems pabrėžė Vasario 16-osios prasmę ir paskatino tvirtai žygiuoti lietuvių skauto keliu.

Vienos šeimos namas

E. 87 St., į šiaurę nuo Superior, 8 kambarių geras namas. Gaso šildymas. Garažas. Moderni virtuvė. Šaukti: CE 1-1567

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS?

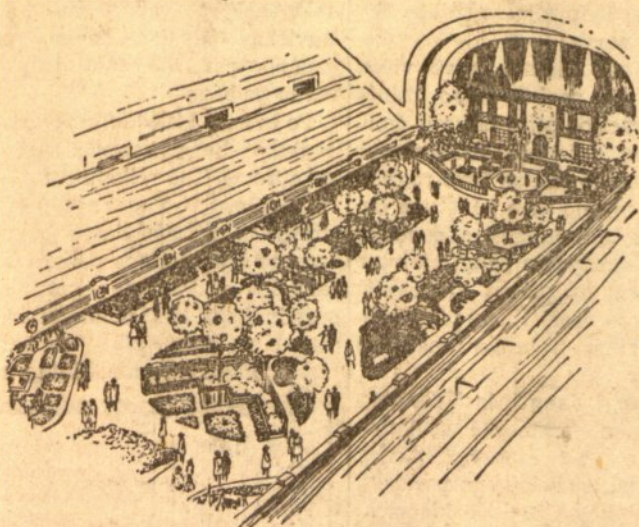
Jeį taip, tai nedelsiant užsakykit savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLE

Metams tik 3 doleriai.
Rašykite šiuo adresu:

Tėviškėlė,
2313 West 91 St.,
Chicago 20, Ill.

Flower Spectacle of the Year!

Public Hall in Cleveland will be transformed into a vast floral fantasy for the annual Cleveland Home and Flower Show, March 3 through 11, as this artist's sketch indicates. This year the theme of the Home and Flower Show will be "A Dress Rehearsal of Spring." Eight large competitive gardens put in by grower members of Florists Association of Greater Cleveland. Twelve other small "idea" gardens will help the Show visitors to plan their own home flower garden plantings. For many months past, the flowers and flowering shrubs for this Show have been scientifically handled in northern Ohio greenhouses so that they will be in full bloom at the time of the Show's opening, 1 P. M., Sat., Mar. 3. For the convenience of the thousands of Show visitors, many who travel great distances for this event, the Home and Flower Show will extend through two weekends. All of the great halls of Cleveland Public Auditorium will be filled with exhibits of all the things that go to make the home. Two full-sized, completely-furnished and beautifully-landscaped architecturally-designed houses will be among the features of the 1956 Cleveland Home and Flower Show.

Gėlių ir namų paroda

prasideda šį šeštadienį — kovo mėn. 3 d. ir tęsis iki kovo mėn. 11 dienos. Clevelandiečiai kviečiami gausiai parodoje lankytis, susipažinti su naujaisiais naujos statybos įrengimais ir pasirinkti pavasariui labai daug gėlių rūšių.

Prašo neužmiršti

Prašom neužmiršti savo skautiškos pareigos ir užsiprenumeruoti Skautų Aidą. Visus pinigų su savo adresu prašau siųsti Sk. Aido atstovei Lilijai Janulevičiūtei, 6107 White Ave., Cleveland 3, Ohio, arba tiesiog savo skaitlininkams bei draugininkams.

Taigi, pakartotinai prašau visų tėvelių, kad užsakytų savo dukrelėms vienintelį skautišką, joms skirta laikraštėlį — Skautų Aidą.

PRAŠO ATSLILIEPTI

Paieškau Vinco Kriaučiūno, kilusio iš Marijampolės miesto, amato kurpius ir muzikas, kadaise gyvenusio Clevelande, Ohio.

Prašau V. Kriaučiūną ar apie jį žinantį pranešti man, už ką būsiu labai dėkingas.

Vincas Matulionis (Matus)
331 E. 4th St.
Long Beach 12, Calif.

PARDUODAMAS APARTAMENTAS

Netoli E. 79 ir St. Clair 4 šeimų plytinis apartamentas, geram stovy, gaso šildymas. Labai pelningas. Gražus sklypas. Šaukti:

GL 1-9763,
Broker

Rašomosios mašinėlės visu geriausių firmų, o jų tarpe garsiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos rašymais, — iš Lietuvos rašymais greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augčiau. Simokėtinai. Naujausi modeliai. V. BARTKUS, Adr.: 1031 Ansel Rd., Cleveland 3, Ohio. Telef.: UT 1-4014.

GERAS NAMAS PUIKIOJE VIETOJE JOSŲ ŠEIMAI

Namas Neff Rd. rajone, prie visų reikalingų patogumų. Salionas, valgomasis ir virtuvė pirmam aukšte. Trys miegamieji ir vonia viršų.

Gražus rūšys, naujas gaso šildymas ir garažas. Kaina tik \$14,900.

Šauk susitarimui Mr. Stolcer.

Kovac Realty
960 E. 185 St.
KE 1-5030

Ieškoma moteris

namų darbams, mėgstanti vaikus, galinti kalbėti angliskai. 5 darbo dienos. Duodama visas išlaikymas ir butas. Pradžiai per savaitę \$25. Šaukti sekmadieniais tarp 10 val. ryto ir 6 val. vakaro.

EV 2-0260

Du plytiniai namai

dideli 50x420 pėdų sklype. Vienam name 4½ kamb., kitam 6 kamb. 3 mašinų garažas. Vaisiniai medžiai. Netoli lietuvių Naujosios Parapijos bažnyčios. Šaukti: IV 1-3877 (11)

Sausio mėn. KARYJE pradėdama spausdinti graikų klasiko Ksenofono "DEŠIMTIES TOKSANTŲ ŽYGIS".

Užsakykit KARI nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

WE WELCOME YOUR SAVINGS

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525
Antroji mūsų krautuvė yra
1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551
Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebraugiant gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct.

Gėlės pristatoma visuose pasaulio kraštuose. Bonded Telegraph Service narys. Gaunami money orders (galioja ir užsienyje) ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS 6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoj. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda skambikiti: SK 1-2183

PAULINA
MOZURAITIS,
agentas

BAL TIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

LIETUVAIČIŲ MOTERŲ KIRPYKLOJ

Šilti, karšti, garais ir šalti pusmetiniai. Plaukų dažymas.

TERRACE BEAUTY SALON

1161 East 71 St.
UT 1-1641

PIX BEVERAGE

45 rūšių alus. Kiti gaivinan tieji gėrimai. Vynai ir šampa nai, vietiniai ir užsieniniai. Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Atidaryti kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 10 vakaro.

Krautuvė dabar tvarko lietuvių savininkas.

6903 SUPERIOR AVE.
EX 1-3311

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1389 E. 65 St.
East 65 and Wade Park

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikit ir įsitikinkit

DAŽO IR POPIERIUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausią patarnavimą. 7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes, sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-6376

"MOMTO DARBAI

Atlieku mazus — pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
1629 Arcade
Tel. IV 1-2470

(52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Visi lietuviai laisvalaikį praleidžia savo Klube. Visos lietuvių organizacijos parengimus rengia tik lietuvių salėje.

Klubo ir salės vadovybė visus lietuvius kviečia čia nuolat lankytis, susitikti draugus ir artimuosius.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-8976).

Neturi idejinės programos kovoj prieš komunizmą

Po praėjusios Vašingtono konferencijos pasipylė įsitikinimai, kad kovai prieš komunizmą yra reikalingas ne vien materialinis, bet ir moralinis ginklas. Šitas įsitikinimas nėra naujienybė, bet jis reikšėsi ne tokioje įtikinančioje formoje.

Nors Vakarai ir daug kartų deklaravo savo priešišką nusistatymą prieš komunistinę sistemą, bet iki šiol dar neišdirbo jokios idejinės programos kovai su komunizmu. Net galingiausioji valstybė — J. A. Valstybės — pasitenkino tikrai kuriant karinius gynybos blokus, o tuo tarpu komunistinė ofensyva laimi ne vien tik ginklų pagalbą.

Praėjusiais metais nors nesuorganizavo nei vieno lokalinio karo, bet visvien pažengė pirmyn. Komunizmo baciomis užkrėtė netik Azijos tautas, bet prasiskverbė į laisvas tautas laimėdmi terena be kautynių.

Chrosčiovo ir Bulganio kalbos Azijoje ir jų ciniški skundai prieš Vakarų, o ypač Didž. Britaniją, lig šaltu vandeniu apipylė Vakarų valstybių galvas. Tada jie suprato, kad objektyvi teisybė bolševikams neturi jokios reikšmės.

Vakarų pasaulis davė laisvę ir nepriklausomybę 600 milijonų žmonių tautoms, o tuo tarpu Sov. Sąjunga panaikino laisvę ir nepriklausomybę 10 valstybių ir nė kiek nesirūpina skaudžiai Vakarų kolonializmu. Labai keista, bet faktas, kad sovietiniai bolševikai buvo nuosirdžiai priimti.

Jeigu ne toks brutalus bolševikų puolimas, vargiai pirmin. Edenas būtų sutikęs pasirašyti Vašingtono deklaraciją. Graičiausiais, būtų atmetęs sugestiją, taikiu būdu išlaisvinti pavergtas tautas ir gal neprimintų bolševikams jų metodų pavergiant žmones ir tautas.

Klaidinga būtų daleisti, kad toji deklaracija reiškia permainą Vakarų politikos sovietų atžvilgiu. Kaip prez. Eisenhoweris taip ir pirmin. Edenas yra nuolatiniame defensyvoje ir tikrai ginasi prieš sovietų puolimus. Kritiškiausiose situacijose griebiasi tikrai pusiau priemonių, nes pritrūksta drąsos griebtis drastiškų ėjimų.

Niekas netrokšta, kad Vakarai neatidėliojant griebtųsi ginklų išvaduoti pavergtas tautas, nors mano, kad turi pakankamą kiekį materialinių priemonių pergalei laimėti. Vakarų valstybės turi kitų veikimo "įrankių", kurie "rūdią sandėliuose". Praleide visas galimybes per karą ir po karo, norėdami būti saugūs pamiršo, kad svetima laisvė užmokėdami didina grėsmę sau. Tai yra gryną teisybę ir apie ją neverta jau bekalbėti.

Vakarų valstybės neišnaudojo nė vienos iš joms palankių susidariusių apytovų. Kiek kartų Sov. Sąjunga sulaužė sutartį su Vakarais užimant Čekoslovakiją, Berlyno blokadą, šaudant vakarietiškus lėktuvus ir t.t., nė viena Vakarų valstybė dėl to nenutraukė diplomatinių santykių nė su viena sovietinio bloko valstybe. Nei viena Vakarų valstybė neatsisakė priimti diplomatinių atstovų iš sovietinio bloko valstybės.

Būdamas demokratinėmis Vakarų valstybės leidžia pas save varyti komunistinę propagandą, nedraudamos veikti net tokiame

NEGI SVARBIAU KAS KĄ PRIEŠ 30 METŲ NORĖJO PRARYTI?...

DEL STUDENTŲ SUVAŽIAVIMO NEW YORKE

Nusistebėjimo sukėlė tam tikroje spaudoje pasirodę New Yorko studentų suvažiavimo aprašymai. Iš vienos pusės pernelyg jau aukštai buvo keliama saviškiai, kas yra girdėjęs dr. J. Girniaus paskaitų, tas negalėtų pripažinti, kad studentų suvažiavime dr. Girnius "tikrai" turinčiai kalbėjo apie Lietuvos vertybes. Paskaita buvo graži stiliu, bet lėkštoka, ir tie, kurie iš vieno pirmiausių lietuvių intelektualų laukė gilesnio įžvelgimo į taip įdomų klausimą, turėjo nusivilti.

Iš antros pusės, labai jau neįteisingai buvo puolamas prof. dr. D. Krivickas už tai, kad savo paskaitoje apie Lietuvos konstitucinę išsivystymą kalbėjo, kaip galvojo, užnot bandęs daugelio įpratimu iš peties teršti Nepriklausomos Lietuvos veidą. Už tai jam, aišku, buvo primestas neobjektyvumas, bandymas suklaidinti "nežinančius" studentus. Tarytum iš vaikų darželių ten būtume į studentų suvažiavimą vėžimėliais suvažiavę!

Priekaišto jau greičiau užsitarčiau ateitininkų smogiama dalims (Vedeckas, Vygančas), po dr. Krivicko paskaitos bandęs šiaip jau ideologiniai taikinyje suvažiavime išprovokuoti partinius ginčus apie karo komendantus ir ateitininkų persėkėjimus. Salėje buvo pakankamai studentų, kurie būtų galėję užklausti, ar tik ne patys klerikalai Lietuvoje karo komendantus ir cenzūrą savo valdymo laiku toleravo ir ar jie už (nedovanotina!) mėginimą pasinaudoti spaudos laisvę "krikščioniškos" vyriausybės kritikai kalėjimui man negrūdė pirmąjį Lietuvos

VISIEMS SUSIVIE- NIJIMŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE NARIAMS

Laimėjęs nominaciją esu prašomas SLA Pažangos Komiteto, SLA veikėjų ir SLA narių, dalyvauti SLA rinkimuose. Nesipriešindamas SLA narių geriams norams sutikau dalyvauti rinkimuose ir būti renkamas į SLA centro išdininko vietą.

Pirmiausia man labai malonu padėkoti visiems SLA nariams, balsavusiems už mane SLA nominacijose, o ypatingai SLA Pažangos Komitetui, kuris rado reikalingą mane pasirinkti kandidatą į SLA centro išdininko vietą.

Žinodamas, kad mano išrinkimas priklausys nuo Jūsų SLA narių balsavimo už mane, pasižadau, jeigu būsiu išrinktas, teisingai ir gerai patarnauti SLA organizacijai ir jos narių naudai. Mano planas yra išdininko pareigose būti ne daugiau, kaip du terminus — ketverius metus.

Albinas S. Trečiokas, Kandidatas į SLA Centro Išdininko Vietą

Prezidentą. Bet provokacija nepavyko, nes iš liberalinių studentų beveik niekas nereagavo, o ir pats dr. Krivickas pasiliko santūrus.

Apgailestautina, kad, sykį nutilus ideologiniams ir statutiniam ginčams studentų suvažiavimuose, randama reikalo provokuoti partinius nesutarimus, jaunimo aktyse teršiant Nepriklausomos Lietuvos vaizdą. Jau greičiau ateitininkai tokias progas panaudotų savo pačių nuopelnų pristatymui, negu partiniams priekabiams — vis bent būtų šis tas pozityvaus.

O pagaliau, nejaugi šiandien studentų suvažiavimuose nebėra svarbesnių klausimų, kaip atrajoti, kas ką prieš 30 m. mėgino praryti?

KONGRESAS NUTARĖ

Vasario 16-osios proga JAV kongrese buvo pasiūlyta ir priimta tokia rezoliucija:

KANDANGI Lietuva buvo nepriklausoma karalystė ir didžioji kunigaikštystė nuo tryliktojo amžiaus;

Kadangi Lietuva viena stojo ir sulaukė germaniškąjį "Drang nach Osten" arba užpuolimą; apsaugojo Rusijos lygumas ir tuo pačiu metu konfederacijoje su Lenkija sulaukė mongolų ir Maskvos agresiją iš rytų;

Kadangi Lietuva savo valdžioje davė religijos, kalbos ir kultūros laisvę įvairių rasių katalikams, protestantams, ortodoksams, musulmonams ir žydams;

Kadangi Lietuvos valdžioje Lietuvos Akademinė Vilniuje ir žemesnės mokyklos apygardose buvo židiniais vakarų krikščioniškosios kultūros, kurios labiausiai į rytus pasistūmusi riba sutapo su Lietuvos 1772 metų sienomis;

Kadangi Lietuva su savo decentralizuota administracija, pagrįsta visuotiniais kilmingųjų ir miestų bendruomenių rinkimais, padėjo plėtoti savivaldas ir rinkamųjų institucijų tradicijas rytų Europos srityse tarp autokratinių Rusijos ir Prūsijos;

Kadangi iš Lietuvos kilusieji prisidėjo prie Jungtinių Valstijų pažangos — Aleksandras Karolis Curtius buvo pirmasis mokytojas aukštesniojo mokykloje oladnų kolonijoje New Amsterdam (1659-61), Tadas Kosciuszko didžiai pasitarnavo Amerikos revoliucijoje, ir masės lietuvių imigrantų bei jų palikuonių ištikimai tarnavo Jungtinei Valstybėms kiekvienoje generacijoje;

Kadangi Lietuva 1795 buvo padalyta tarp Rusijos ir Prūsijos, atgavo nepriklausomybę trumpam laikui 1812; sukilo prieš Rusijos priespaudą 1830 ir 1863-4; taikingai priešinosi 1905; turėjo iškentėti draudimą per 40 metų 1864-1-04; išlaikė laisvės dvasią, ir 1918 vasario 16 vėl atstatė savo nepriklausomybę;

Kadangi Lietuvą pripažino Jungtinės Valstybės nepriklausoma valstybe 1922, ir draugiški santykiai tarp šių kraštų buvo pastoviai išlaikomi;

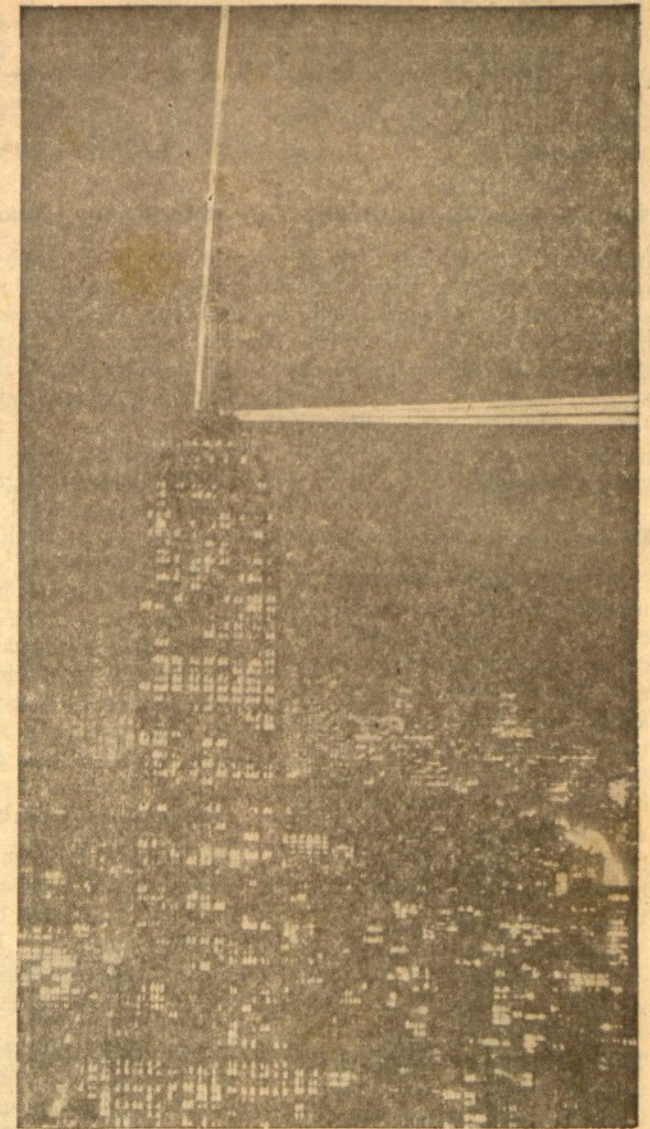
Kadangi per 22 nepriklausomybės metus Lietuvos respublika staigiai atsigavo nuo karo ir svetimos okupacijos sunaikinimo; darė pažangą visose valstybinio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo srityse; išlaikė demokratines institucijas sunkiu metu, kada kaimyninėse nacinėje Vokietijoje ir sovietinėje Rusijoje buvo įsigalėję tironai, ir Lietuvos respublika ištikimai vykdė sutartis ir tarptautinius įsipareigojimus kaip lojalus Tautų Sąjungos narys;

Kadangi Lietuva buvo viena iš pirmųjų nacinės ir sovietinės konspiracijos prieš taiką ir žmoniškumą aukų — Ribbentropo — Molotovo paktas 1939 rugpjūčio ir rugsėjo mėn.; Lietuva buvo Sovietų Sąjungos raudonosios armijos okupuota po ultimatumo tuo pačiu metu, kai Prancūzija pateko po nacių jungu; ir Lietuvos Sovietų Sąjunga aneksavo 1940, ir

Kadangi Jungtinės Valstybės iškilmingai pasmerkė sovietinę agresiją prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją, paskelbdama pareiškimą 1940 liepos 2; atsisakė pripažinti Sovietų Sąjungos įvykdytą Lietuvos aneksiją; Lietuvos pasiuntinybė ir konsulatai šiame krašte laisvai veikia, o tuo metu pačioje Lietuvoje stipriai laikosi pasyvi rezistencija prieš svetimąją valdžią ir ideologiją, —

DEL TO TEESIE

nutarta, kad Atstovų Rūmai yra minties, jog Jungtinės Valstybės niekad nesutiktų neteisrybių įamžinti ir teiktų moralinę paramą lietuvių tautai atstatyti laisvę, žmogaus teises ir politinę nepriklausomybę.

Empire State namo — 1472 pėdų bokšte, New Yorke, Velykų švenčių metu bus paleisti 4 nauji prožektoriai. Jų šviesa bus matoma Bostone ir Baltimorėje.

Šveicarijos lietuviai Vasario 16 šventėje (Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Lietuvos nepriklausomybės pasklebdimo sukaktis Šveicarijoje buvo atžymėta dviem iškilėmis: Berne ir Zueriche.

Berne ir aplinkiniuose kantonuose gyvenantieji lietuviai vasario 16 d. susirinko pas pasiuntinybės patarėją Dr. A. Gerutį, kurs kreipėsi į tautiečius momentui pritaikyta kalba. Pagerbė žuvusius už Lietuvos laisvę ir sugiedojo himną, svečiai praleido kelias valandas pp. Geručių namuose.

Zueriche vasario 19 d. buvo surengtos pamaldos, kurias atlaikė Šveicarijos lietuvių kapeilonas kun. Dr. J. Navickas, ta proga pasakęs atitinkamą pamokslą.

Po pamaldų įvyko Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės narių visuotinis susirinkimas, kuriam pirmininkavo V. Gegeckas, o sekretoriavo stud. Raižys. Valdybos pirmininkas A. Paulaitis pasakė atidarymo kalbą, sustodamas ties Vasario 16 d. sukaktimi.

Tarybos pirmininkas Dr. A. Gerutis padarė pranešimą apie tarybos darbus, o valdybos pirmininkas A. Paulaitis kalbėjo apie valdybos veiklą. Kun. Dr. Navickas vadovaujamiems organams pareiškė visų dalyvių vardu padėką.

Po to sekė kitas darbų tvarkos punktas: Bendruomenės statuto pakeitimas. Tuo reikalu referavo Dr. A. Gerutis. Pagal naujosios statuso panaikinta ligšiol buvusi tarybos institucija ir palikta tik valdyba. Ateityje visuotiniai susirinkimai bus šaukiami kasmet, o ne kaip ligšiol kas antri metai. Pagaliau panaikintas pa-

ragrafas, pagal kurį tam tikras narių įnašo nuosimtis skiriamas Tautos Fondui, Norėdama išlaikyti nešališkumą, Šveicarijos Lietuvių Bendruomenė palieka patiems nariams laisvę remti vieną iš abiejų esamų fondų — Tautos Fondą ar Nepriklausomybės Fondą.

Visuotinis susirinkimas naujuosius įstatus priėmė vienu balsu.

Į naująją valdybą išrinkti šie Zueriche gyvenantieji tautiečiai: A. Paulaitis, V. Gegeckas ir J. Jakaitis, o garbės teismą sudaro: prel. prof. K. Saulys, prof. J. Erektas ir Dr. A. Gerutis. Bendruomenės susirinkimo dalyviai raštu pasveikino prel. Saulį kaip Vasario 16 Akto signatarą ir Šveicarijos prezidentą M. Feldmaną, per kurį pareiškė padėką šveicarų vyriausybei už lietuvių kai po politinių emigrantų priglobimą Šveicarijoje.

Apie Lietuvių Bendruomenės Šveicarijoje visuotinį narių susirinkimą žinią davė oficialinė šveicarų telegramų agentūra, pažymėjusi, kad lietuvių buvo susirinkę ryšium su Lietuvos valstybės nepriklausomybės paskelbimo sukaktimi. Taip pat buvo pastebėta, kad šveicarijos lietuviai kaip politiniai emigrantai pasveikino federalinį prezidentą. Tą žinią paskelbė visa šveicarų spauda.

Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkas A. Paulaitis, vicepirmininkas dipl. ekon. V. Gegeckas, sekretorė-kaslininkė J. Stasiulienė.

Kolegei

GRAŽINAI ŽUKAUSKIENEI,

jos brangiam ir mylimam tėveliui mirus, nuoširdžiausia užuojautą reiškia ir kartu liūdi

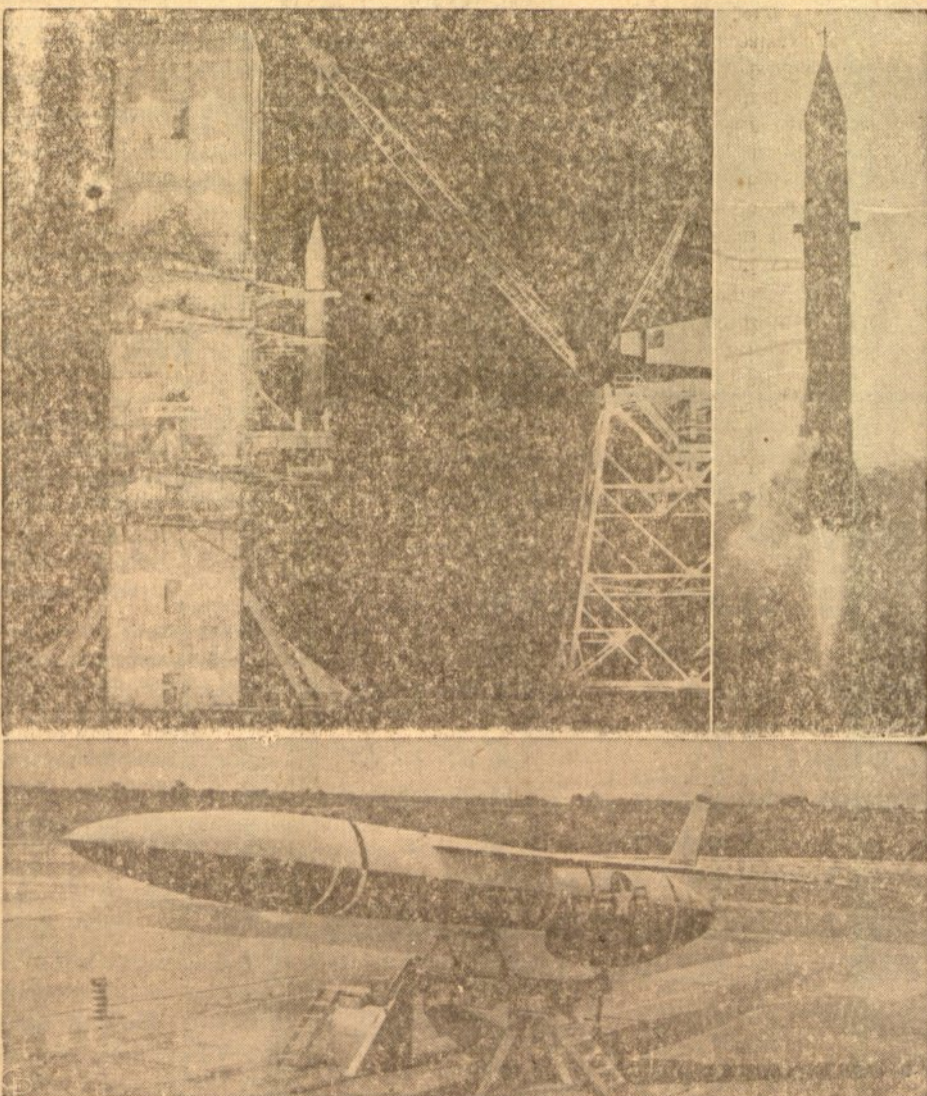
Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje

Miliems Petrauskams ir jų sūnui, dukrelei ir sesutei

LILEI PETRAUSKAITEI

tragiškai žuvus, drauge liūdėdami nuoširdžią užuojautą reiškia

Mečys Šimkus ir šeima

Vokiečių mokslininkas Dr. Werner von Braun, dabar dirbęs Amerikoje, pagamino šias raketas. Viršutinėje nuotraukoje raketa daugiau tinkanti naktinėms kovoms su priešų pasikėsimais pažeisti Amerikos erdvę. Apatinė raketa galinti naikinti taikinius už 5000 mylių. Jos greitis 600 mylių per valandą. Raketų specialistų didžiausias uždavinys padaryti tokią raketą, kuri tą atstumą nulėktų lėkdama po 2000 mylių per valandą...